



PP 100003424

DO KAŽDÉ RODINY KRAJANSKÉ NOVINY (Fr.Hrabica †)

PUBLISHED FROM JULY 1999

**S**tručné zprávy.Pondělí 23 března. února  
pokračování na str. 2**Slovo vydavatele:**

**A**no, nevměšuji se do politiky v České republice, protože odtud – protinožců, je nejen politika, ale i řída jiných věcí jinak, ale zajímám se. Koukám se na facebookové zprávy i na psaní pana Michala Gulyáše, čtu noviny na internetu od Rudého Práva či Parlamentních listů po Pravicové zprávy atd. Nestačím se divit, když dva herci vykřikují do světa: "Zachraňme demokracii zrušením výsledků voleb, či kdo nemá rád soudruha presidenta je komunista!" "Volají do světa „nebát se, nelhat, nekrást, chceme, aby lidé dál platili poplatky televizi, atd.“. Mám pocit, že ty výkřiky jsou sice moc hezké, ale ti, kteří to křičí, myslí zcela něco jiného, ne-li pravý opak. Připomnělo mi to neutuchající boj za práva tranvestitů. Jako je stížnost na nemocnici v Adelaide, kde zákeřně diagnostikovali u transwoman rakovinu prostaty, s poznámkou „*biologie is a hate speech*“ nebo stížnost, že klinika odmítla transwoman implantovat vajíčko, aby to (on /ona) mohlo mít dítě, pod plnou záminkou, že nemá dělohu.

Jen tak, o něčem jiném, chtěl jsem dnes napsat "od božího rána" iPhone mne změnil slovo „božího“ na slovo „Vizigótských“ Podivné jsou cesty vizigótských ..ani ta známá baba mi už neporadí!

**Řítil bychom si pomáhat.****Imbecilizace češtiny aneb Čím imbecilnější, tím nakažlivější**

Benjamin Kuras

**Imbecility mají tendenci šířit se jako virus epidemicky až pandemicky. Čím imbecilnější, tím nakažlivější. U intelektuálů nakažlivější než u normálních lidí. Zlatou medaili častosti výskytu by za právě uplynulý rok 2025 asi získala fráze „bez toho, aby“. Jako třeba v této seriózně žurnalistické větě: „Udělal se to bez toho, aby to bylo řečeno.“**

Rozumíte tomu správně tak, že aby bylo něco řečeno, něco se udělalo bez čehosi? Nebo takto: Něco se udělalo, aby to řečeno nebylo? Že by taky ne? Tak bez čeho by se to mělo udělat, aby to

bylo řečeno?

A co třeba tato seriózně publicistická věta: „Žádají, aby estonština byla zachována jako státní jazyk, ale bez toho, aby ruština a její mluvčí byli marginalizováni.“ Oni vážně žádají, aby ruští mluvčí byli marginalizováni? Nebo naopak aby nebyli marginalizováni? Bez čeho tedy?

Když nad tou první větou zamudrujete, napadne vás možná, že chtěla říct, že se to udělalo i přesto, že se to předem neoznámilo (nebo se o tom možná ani nedebatovalo). U té druhé vás možná napadne, že ruští mluvčí by neměli být marginalizováni, i když státním jazykem bude estonština. Ale dalo vám to trochu práce. Zbytečné mrhání časem. Slůvko „aby“ vyjadřuje účel, a nic než účel. Předslví „bez toho“ je protiúčelové, účel negující. Něco se dělá proto, aby se něco stalo, nebo se něčemu zabránilo. Nebo se naopak něco nedělá proto, aby se něco nestalo, nebo aby se něčemu nezabránilo. Rozhodně ne bez toho. A protože čeština není úplný blb, dávno pradávno si vymyslela svižné slůvko vyjadřující přesně to, oč se „bez toho, aby“ matoucně pokouší. To slůvko je „aniž“. Udělalo se to, aniž to někdo oznámil. Estonština se zavede, aniž to zruší právo mluvit rusky.

Pravda, leckdo už namítá, že je to slůvko „zastaralé“ a „knižní“. A víte, jak se v jazyce něco stává zastaralé? Když se přestává používat. Když jej používat nepřestáváme, nezastará. A zůstane srozumitelnější, stručnější a esteticky elegantnější. Že je to slůvko hodnotné a zasluhující poctu, vám potvrdí i jazyk jidiš, který si jej převzal do vinšování „aby gezunt“ znamenajícího „hlavně at' jsi zdrav“ (Mezi těmi všemi svými průsery, které jsi mně, ty nudníku, právě odvyprávěl, že se to už nedalo poslouchat).

**Predikce versus predikace**  
Stříbrnou medaili by zasloužil virus, který se do češtiny vloudil z ciziny a zvykáme si na něj asi

tak, jako se dá zvyknout na chronickou rýmu. Zde malá odbočka. V imbecilizaci cizích slov má čeština bohatou tradici. Na demonstrace se chodí s transparenty, které nejsou transparentní. Sestavují se harmonogramy, které nezobrazují žádnou harmonii, jen časový rozvrh. Nakupuje se v akci, která je jen slevou. Pletou se status (stav či postavení) a statut (zákonné ustanovení). Vystavuje se paragon, který je jen obyčejná



stvrzenka a žádný vzor či porovnání (což je význam tohoto slova v původní řečtině a moderní angličtině a italštině). Mimochodem, víte, jak se vlastně ta stvrzenka přejmenovala na paragon? To kdysi za socialistické normalizace soudruzi zapomněli naplánovat a tiskárny natisknout dostatečné množství stvrzenkových bločků. A narychlo někdo zjistil, že v Holandsku jich jedna tiskárna má nadbytek, nabízí slevu, teda akci, a může ihned dodat. Ta firma se jmenovala Paragon. A své logo měla natištěné tam, kde stvrzenky měly slovo „stvrzenka“. Ze všech těch imbecilizovaných cizích slov je letošním kandidátem na stříbro to, jak jsme přestali předvídat a „predikujeme“. Už asi nikdy nezjistíme, kdo s tím začal a jestli si z nás nechtěl udělat osly. A z čeho to asi tak mohl odvodit. Tak zapátřejme.

Latina a italština mají predicare – což ale neznamená předvídat, nýbrž hlásat, kázat, nebo prisuzovat. (Od toho taky máme český přísudek čili predikát). Kázáním, nikoliv předpovídáním, je i francouzské prédication. Tak to převzala i angličtina, kde slovesná forma *to predicate* znamená kázat nebo tvrdit, nebo být něčím podmíněn.

Navíc: už dříve počestěné slovo predikace najdeme ve Slovníku spisovné češtiny Akademie věd z roku 1994, jenže tam znamená jen „syntaktický vztah přísudku k podmětu“. Tak ještě poslední záchrana: Slovník cizích slov z

roku 1984 – a vážně, tady najdeme slovo predikace. Ale i tady znamená prisouzení, výpověď, determinace. Nikde to neznamená předvídaní a předpovídání. Tak kde se to ksakru vyhrabalo? Předvídaní francouzské je prédiction. Tak to převzala i angličtina, bez té čárky nad E, se slovesným tvarem *to predict*. A odtud to zřejmě nedbale a odfláknutě přeskočilo do snobské češtiny, pro niž předvídaní a předpovídání není dostatečně intelektuální. Jenže pak to není predikace nýbrž predikce. Čili dikce předem diktovaná, ne dikovaná. Takže bychom nepredikovali, nýbrž prediktovali. Jenže to zní blbě. Stejně blbě jako to predikování. Tak už se na to vypredikujte a vraťte se k starému dobrému předpovídání. I ta veřejnoprávní televize počasí jen předvídá a nepredikuje.

**Qui bono versus cui bono**

O bronzovou medaili nechť se porvou tyto kandidátské viry: množství lidí (množství se měří na kila a litry, lidé se počítají na osoby, tedy je jich počet); více jak (za nepoužití „než“ se dávaly pětky ve třetí třídě základní školy); pronajmout si byt a platit pronájem (nájemník najímá, majitel pronajímá); to samé (i za to se dávaly na základce pětky: je „totéž“ stejně zastaralé jako „aniž“?).

A populární intelektuálská lahůdka „qui bono“ znamenající „zde dobře“, nikoliv – jak se její autoři domnívají – „komu dobře“ (čili kdo z toho má prospěch), které se ale píše „cui bono“.

*Psáno pro***Němci jsou v šoku.**

Jitka Zdražilová 14. 3. 2026, Novinky  
Nová studie Spolkového kriminálního úřadu doslova šokovala německou vládu. Téměř každý druhý muslim (45,1 procenta), který v SRN žije a je mladší čtyřiceti let, má latentní nebo zjevnou náklonnost k islamismu, chce v zemi prosadit právo šaría a je antisemita. Nová studie Spolkového kriminálního úřadu doslova šokovala německou vládu. Téměř každý druhý muslim (45,1 procenta), který v SRN žije a je mladší čtyřiceti let, má latentní nebo zjevnou náklonnost k islamismu, chce v zemi prosadit právo šaría a je antisemita.

**Pondělí 23. března**

Americká letadlová loď Gerald Ford odplula od Íránu na Krétu A Trump odložil útok na Írán. elektrárny o 5 dní Antisemitští teroristé v Británii zapálili čtyři sanitky Rajchlův plán na šikanování neziskovek propadl Vláda nepočítá se zastropováním důchodového věku na 65 let A Znovu začal proces s kauzou Dozimetr Mezi ČR a Slovenskem má být hlubší spolupráce Babiš se videozdravicí zúčastnil konzervativní konference v Budapešti U nás krásný slunný chladný den

**Úterý 24. března**

Maďarský ministr zahraničí přiznal pravidelný kontakt s Ruskem A Íránská raketa zasáhla Tel Aviv Izrael plánuje kontrolu nad pohraničním Libanonem EU a Austrálie podepsaly obchodní dohodu Policie zadržela skupinu lidí podezřelých z útoku v Pardubicích A Vnitro chystá o svátcích mimořádná bezpečnostní opatření Údajná Earthquake Faction vyhrožuje, že zveřejní dokumenty ukradené v pardubickém LPP ČT varuje, že jí omezením poplatků hrozí kolaps U nás chladno, slunečno

**Středa 25. března**

Írán odmítl americkou nabídku na smír a chce reparace a volnou ruku v Hormuzském průlivu Ruský přístav Ust'-Luga hoří po ukrajinském dronovém náletu A **Americký soud viní Google a Metu z toho, že síť působí závislost, Vydavatel – kdypak asi zažalují Apple ze závislosti na mobilních telefonech?** Andrej Babiš jednal tři hodiny s ministrem obrany Zúnou Prezident přenechal hodnocení vlády po 100 dnech na voličích A Evropská komise přiklepla ČR 50 mld korun půjčky na vojenské vybavení Má být zřízena parlamentní komise pro výzkum kauzy Dozimetr A Jeden z obviněných z terorismu v Pardubicích podal stížnost proti vazbě U nás se počasí dramaticky pokazilo, během odpoledne se ochladilo a přší

**Čtvrtek 26. března**

Izrael dál proniká do Libanonu Írán podle USA hledá cestu k ukončení války Pákistán opět bojuje s Tálíbanem Polsko snižuje daň z pohonných hmot Andrej Babiš vyzývá distributory paliv, aby zlevnili Náměstek ministra školství šířil falešnou fotku s Halíkem a Minářem A TOP 09 chce mimořádnou schůzi sněmovny ke kauzám Babišovy vlády NBÚ propírá Turka, kde přišel k utajovaným informacím U nás se ochladilo a je převážně pod mrakem

**Pátek 27. března**

Nálety zasáhly Íránské jaderné zařízení Americký ministr zahraničí Rubio předvídá konec bojů za několik týdnů A Putin připustil krizi vztahů s Evropou, nikoli prý vinou Ruska Ministr Plaga nevyhodí svého náměstka Kettnera (šířil falešnou fotku s Halíkem a Minářem) Někdo zaútočil Molotovovými koktejly na Ruský dům v Praze A Český velvyslanec v Moskvě šel kvůli útoku na Ruský dům na koberec V neděli bude letní čas U nás chladný slunečný den a v Beskydech sněží

**Víkend 28. – 29. března**

Osm milionů lidí se v USA účastnilo demonstrací proti Trumpovi A Írán se chystá odrazit pozemní útok USA Padesát tisíc lidí v Londýně demonstrovalo pod duhovými a palestinskými vlajkami Netanjahu pokračuje v záboru jihu Libanonu Babiš se vyslovil pro zastropování marže prodejců benzínu a nafty Týden po teroristickém útoku propalestinských aktivistů se v Praze konala propalestinská demonstrace Zdeněk Svěrák měl kulaté narozeniny Vlády Česka a Slovenska domluvily společné zasedání U nás v sobotu krásně, v neděli se zatáhlo, bylo chladno

**Pondělí 30. března**

Polsko zastropovalo ceny benzínu 35 Kč/oktan 95 Kancléř Merz chce z Německa vyexpedovat 80% Syřanů Čínský premiér pozval do Pekingu tchajwanskou opoziční političku Zelenskij navrhl velikonoční příměří Vláda chystá regulaci marží prodejců paliv Generální komisař české expozice na Expo byl odvolán 16 budoucích šéfů zahraničních misí už má své schválení A Prezident Pavel udělil čtyři milosti U nás chladno, ráno trochu sněžilo, vpodvečer sluníčko

**Úterý 31. března**

Poskytnutí půjčky EK Ukrajině je kvůli Maďarsku nejisté Trump navrhuje, aby si zainteresované země zřídily kontrolu nad Hormuzským průlivem A Izrael prý chce okupovat jih Libanonu i kdyby válka skončila Začal odpočítávání mise Artemis k Měsíci Vláda zrušil stavbu větrníku v Ralsku Prezident Pavel nabádá k revizi vztahů s Maďarskem Ministr Macinka prezidenta okřikuje, že politiku určuje vláda A Babiš jednal s Ficem na společném zasedání vlád ČR a SR U nás chladno, zataženo, vítr

**Středa 1. dubna**

Vrcholí přípravy k letu k Měsíci Trump tvrdí, že Írán žádá příměří, Írán to popírá Poláci zadrželi dva lidi kvůli teroristickému útoku v Pardubicích EK navrhuje změnu v systému emisních povolenek Prezident Pavel odmítá zapojení NATO do války v Íránu Ústavní soud odmítl smlouvu s Vatikánem Dětský ombudsman už má 2 tisíce podnětů Skončil předvýběr k volbě do Rady České televize U nás chladno, dopoledne zataženo, odpoledne sluníčko

**Čtvrtek 2. dubna**

Trump odvolal ministryni spravedlnosti Pam Bondi Írán a Hizballáh ostřelují Izrael A Velrybě uvázle na mělčině na severu Německa nelze pomoci Prezident Pavel se chce zúčastnit summitu NATO Policie obvinila muže podezřelého z útoku na Ruský dům v Praze A Ministr kultury Klempíř odvolal exministra Baxu z vedení Pražského jara GIBS podezírá partu policistů z úplatkářství (Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) je *ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky*, jehož úkolem je kontrolní a vyšetřovací činnost příslušníků) U nás krásný slunečný den

**Pátek 3. dubna**

Orion nastoupil cestu k Měsíci Írán sestřelil americkou F 15, Američané zachránili druhého letce sestřeleného nad Íránem Zelenskij si pochvaluje situaci na frontě Trump chce zvýšit výdaje na obranu Kubánští komunisté propouštějí 2000 vězňů Francouzi zpřísnilí protiteroristická opatření Hizballáh dál útočí na Izrael Doma se nestalo nic, co by stálo za zmínku U nás celkem hezké, pořad chladné počasí

**Víkend 4. dubna – 5. dubna**

Paliva v Německu zdražují navzdory opatřením. Politici mluví o selhání Srbové našli výbušninu poblíž plynovodu do Maďarska Nahá žena se v Brně pokusila pokousat strážníka. Na třicítce míst v Pardubickém kraji se udržuje velikonoční zvyk vodění Jidáše za zvuků doma vyrobených řehťáčků. Chladno ale hezky

## LETNÁ

Operace Chvilkaři: Jak jsem si šla nechat vynadat do fašistek na Letnou. Včera jsem usoudila, že mýmu životu chybí trocha adreanlinu. Ne, nechtěla jsem skákat z mostu, ani lízat kliku na infekčním. Udělala jsem něco daleko horšího: vyrazila jsem na demonstraci Milionu chviliek pro demokracii. Ale bacha, nebyla to standardní návštěva. Já jsem tam nešla s transparentem, ani jsem neměla v plánu dojemně tleskat, když nějaký herec na pódiu začne mluvit o tom, jak „umírá ústavnost“. Šla jsem tam s jasným, krystalicky čistým a absolutně sebevražedným záměrem: říct jim přímo do ksichtu, že si myslím, že celá tahle jejich akce je trapná, zbytečná a já s nima hluboce, ale fakt hluboce nesouhlasím. Představte si to, dav tisíců nažhavených lidí, co se cejtí jako hrdinové, protože si koupili odznáček, a uprostřed nich já. Černá ovce. Vyvrhel. Kacíř v chrámu svatého Klostermanna. Anatomie nenávisti aneb Když láska zvítězí (jen nad těma, co souhlasí) Jakmile jsem si stoupla do davu a začala tuhle svou kacířskou myšlenku ventilovat, začala ta pravá show. Nebyla to diskuze, byla to zoologická zahrada. Tady máte podrobnější rozbor toho, co se děje, když do hnízda pravdoláskařů píchneš

fakáčem.

**1. Typ:** Zmrzlej Intelektuál (Pán s plátěnou taškou a brýlemi)

**Reakce:** Na vteřinu mu ztuhla čelist, jako by právě spolkl celou kostku másla. Nasadil výraz „trpícího spasitele“, zhluboka si povzdechl, jako by na něj právě dolehla váha celého světa, a začal mě poučovat. „Vy jste ale hrozně zmanipulovaná, mladá paní,“ procedil mezi zuby. „Měla byste si přečíst víc knížek. Tady, v téhle knize, je to jasné vysvětleno...“

**Moje reakce:** „Kámo, já ty tvoje knížky četla. A proto vím, že jsi jenom snob, co se snaží vypadat chytře.“

**Výsledek:** Pán se urazil a začal na mě demonstrativně mávat transparentem tak blízko obličejce, že jsem mu ho málem sežrala.

**2. Typ:** Agresivní Sluníčkářka (Holka s dredama a nápisem „Love Wins“)

**Reakce:** Ta se na mě podívala, jako by viděla samotného Satana v teplácích. „Co tu děláš, ty fašistko?!“ zařvala na mě tak nahlas, že se otočilo asi padesát lidí. „Tady je to prostor pro lásku a respekt! Tady tvůj hejt nemá co dělat!“

**Moje reakce:** „Láska a respekt? A proto na mě ječíš jako hysterická kráva? Trochu pokrytecký, ne?“

**Výsledek:** Začala mě obviňovat z toho, že jsem placená ruskou propagandou a že nemám srdce. Taky mi doporučila, abych se šla zabít, protože jsem zrůda. Evidentně ta její láska končí přesně tam, kde začíná můj názor.

**3. Typ:** Kolektivní Fuj (Důchodkyně v baretu s plackou)

**Reakce:** Paní se ke mně otočila, udělala zvuk, kterej zněl jako kombinace zvracení a pohrdání, a začala na mě prskat: „Fuj! Jak si to dovolujete?! Tady bojujeme za budoucnost našich dětí a vy sem přijdete s těma svýma kecama?! Fuj! Že se nestydíte!“

**Moje reakce:** „Bojujete za budoucnost tak, že tu křičíte na někoho, kdo má jinej názor? To je skvělejší příklad.“

**Výsledek:** Paní mě začala obviňovat z toho, že jsem komunistka a že chci, aby se vrátily koncentrační tábory. No, to šlo rychle.

**4. Typ:** Pasivní Agresor (Mladej kluk s mobilem, co to všechno točil)

**Reakce:** Ten se na mě díval, jako by viděl exemplář v zoo. Začal mě točit a komentovat to: „Tady máme jednu, co s náma nesouhlasí. Je to fakt smutný, jak jsou lidi zmanipulovaný. Vyjádřila jsi svůj názor, no to je skvělý, ale teď už táhni, ty nulo.“

**Moje reakce:** „Kámo, jediná nula jsi tu ty, když nemáš na víc, než mě natáčet a urážet.“

**Verdikt:** Demokracie ano, ale jen pro ty, co drží hubu a krok

Když jsem odcházela, měla jsem pocit, že jsem právě přežila test odolnosti. Byla jsem politá biopivem, měla jsem na hlavě pár flusanců a v uších mi zvonily urážky.

Tihle lidi bojujou za demokracii, ale jakmile jim tu demokracii fakt ukážeš a řekneš, že s nima nesouhlasíš, tak se zhroutí jako domeček z karet. Místo debaty jsem dostala jen elitářský pohledy, pasivně-agresivní kecy a pár doporučení, do jaký prdele mám jít.

Takže jo, demonstrace byla skvělá. Dozvěděla jsem se o sobě, že jsem fašistka, komunistka, rasistka, dezolát a idiot. A to jen proto, že jsem si dovolila říct, že se mi nelíbí jejich program.

Příště si tam asi vezmu megafon a tričko s nápisem „Mám vás všechny na párku“, aby to mělo ty správný grády. Protože vidět ten jejich šokovanej výraz, když narazí na realitu, je lepší než vyhrát ve sportce. A když mi někdo bude chtít vyčítat moji vulgárnost, tak mu rovnou řeknu, ať si jde stěžovat ke stánku s biopivem.

## Vyhadzuje STVR ľudí, vďaka ktorým ju ešte dokážeme pozeráť a počúvať?

Martina Hilbertova

(Vydavateľ- STVR == Slovenská televízia a rozhlas)

Vyhadzov pre jedného z našich najznámejších a najoceňovanejších investigatívnych reportérov, ktorým je Ivan Brada a bývalú investigatívnu reportérku, dnes dramaturgičku, ocenenú Novinárskou cenou aj za Silnú zostavu, ktorou je Martina Kubaniova sa zrejme stane indikátorom toho, že sa z verejnoprávnej televízie a rozhlasu stáva vládne médium.

Ani v minulosti, ani teraz sa totiž neváhali verejne postaviť voči cenzúre (a potom museli odísť), zatiaľ čo ich niektorí kolegovia v spravodajstve v záujme udržania sa na obrazovke, alebo aj pod vplyvom odmienu začali tvoriť svoje reportáže tak, aby z nich pozitívne vyšla vláda, či koalíčná strana. (Viac v analýze Transparency Ako verejnoprávna televízia zavádza v správach koalíčnú bodku.)

Šéfdramaturg dokumentárnej a vzdelávacej tvorby Ondrej Starinsky, ktorý v minulosti tvoril aj program festivalov ako FebioFest, Art Film Fest, či 4 živly, zase vedie tím, vďaka ktorému môžeme na Dvojke stále sledovať hodnotné dokumenty a relácie, zatiaľ čo Jednotka čoraz hlbšie siaha do televízneho archívu.

Soňa Gyarfášová patrí k našim najznámejším dokumentaristkám, ktoré prinášajú silné príbehy pamätníkov minulých režimov a Zuzana Golianová? Je len málo ľudí s takou znalosťou a kontaktmi v oblasti kultúry ako je práve ona.

Takto by sme mohli pokračovať aj ďalej, keďže na zozname je až 60 mien. Treba sa však zamyslieť aj nad otázkou, čo budeme počúvať a pozeráť v štátom platenom telerozhlase, ak sa zbavia preukázateľne kvalitných ľudí?

Ak sa niekto z tých, ktorí ťahajú za nitky, teší, že po provládnom spravodajstve obrazovky ovládnú aj konšpirácie, mal by si spomenúť na to, že v obdobiach, kedy sa verejnoprávna televízia či rozhlas dostávali pod intenzívnejšiu kontrolu „strany a vlády,“ klesala ich sledovanosť. Takáto situácia zároveň otvára otázku, či aj v súvislosti s prebytkom informačného obsahu, ktorý sa nám dnes ponúka v modernejších formách ako je televízne a rozhlasové vysielanie, vôbec potrebujeme verejnoprávne médiá?

Uznávaná odborníčka na verejnoprávne médiá, docentka z našej katedry mediálnych štúdií Masarykovej univerzity, Marína Urbaníková, na ňu má jednoznačnú odpoveď. Verejnoprávne médiá podľa nej dokážu poskytovať kvalitný obsah aj bez paywallu a tak ho dostať k širokému publiku, ku ktorému by sa cez platené platformy nedostal. Ako protiváha komerčných médií sa zároveň majú zameriavať sa aj na náročnejší obsah a v podstate vo svojom vysielaní pamätať na každého, teda aj menšiny a menšinové žánre, ktoré môžu byť pre komerčné médiá nerentabilné.

Zároveň sú protiváhou aj k nadnárodným platformám, keďže podporujú domácu výrobu filmov a televíznych relácií.

Zaujímavé je, že reprezentatívny prieskum na vzorke 1700 respondentov z Česka, ale aj aj hlbší výskum formou focus groups podľa mojej kolegyne Kláry Smejkal ukázali, že podobné sú aj očakávania verejnosti voči tamojším médiám verejnej služby. Aj oni očakávajú protiváhu voči globálnym platformám, domáce spravodajstvo, ale aj nespravodajský obsah, ktorý bude reflektovať národnú kultúru, filmy a rozprávky, odohrávajúce

sa v českom prostredí, teda obsah, ktorý reflektuje realitu, v ktorých žijú.

Ak vychádzame z predpokladu, že podobne to cítia aj slovenské publikum, tak kroky, ktoré smerujú proti kvalite verejnoprávneho vysielania, idú proti očakávaniam občanov, čo sa ich iniciátorom skôr, či neskôr vypomstí. Nehovorím, že sme ešte stále členskou krajinou EÚ, kde platí EMFA, zákon na ochranu plurality a nezávislosti médií, pre ktorý bude táto situácia lakmusovým papierikom.

## Irán

(Príspevok cez Jan Klemmer)

Izraelský novinár Alon Mizrahi:

„Sme svedkami histórie. Irán – na prekvapenie všetkých – tak dôkladne, rozsiahlo a rozhodne nič americké základne, že svet ešte nie je pripravený to vidieť.“

„Za štyri dni sa Iránu podarilo rozšíriť rozsah svojej vojenskej dominancie v regióne. Irán zničil tie najcennejšie, najdrahšie vojenské základne, zariadenia a techniku na svete. Americké základne v Bahrajne, Kuvajte, Katare a Saudskej Arábii patria medzi najväčšie vojenské inštalácie na svete. Ide o aktíva, ktorých vybudovanie stálo miliardy dolárov počas niekoľkých desaťročí. Hovoríme o veľkej časti vojenských výdavkov za viac ako 30 rokov, ktorá teraz mizne v dymoch Vidíme radary v hodnote stoviek miliónov dolárov za kus, ktoré sú zničené v okamihu. Vidíme celé vojenské základne opustené, horiace, zdecimované a zničené. A hovorím vám zo svojej znalosti vecí – Spojené štáty nikdy vo svojej histórii neuprel takú devastáciu, možno s výnimkou Pearl Harboru, ale to bol jeden útok. Žiadny nepriateľ v bežnej vojne neurobil americkej armáde to, čo jej robia Iránci práve teraz. Je to takmer nepredstaviteľné. Vojenská situácia je taká zlá, že cenzúra blokuje prakticky každú novú informáciu o tejto vojne. Ak ste si všimli, každý deň sa k nám dostáva menej a menej informácií.“

Pred tridsiatimi piatimi rokmi počas prvej vojny v Iraku sme videli nekonečné zábery z Iraku. „Smart bomby“ a kamery boli vtedy novinkou a každý večer sme sledovali nočné zábery. Teraz však nevidíme takmer žiadne video. Pochopte toto: údajne najväčšia vojenská mocnosť sveta s najväčšími vzdušnými schopnosťami na svete – a už štyri dni, keď sú USA údajne v ofenzíve a mali by prelomiť iránsku obranu – nevidíme ŽIADNE známky americkej dominancie nad iránskym nebom. Kde sú všetky zábery našich lietadiel nad Teheránom alebo nad akoukoľvek časťou Iránu?

Americkí vojaci nemôžu ani snívať o tom, že by vstúpili na územie Iránu. A aby ste pochopili, aká zúfalá je táto vojna – už na štvrtý deň počujeme tie najbláznivejšie návrhy z Trumpovej administratívy. Navrhujú vyslať vojenský sprievod pre ropné tankery vychádzajúce z Perzského zálivu. O čom to hovoríte? Chcete poslať americké lode do dosahu tisícov iránskych rakiet? Cez Hormuzský prieliv teraz nemôže prejsť nikto.

Iránci sa na toto pripravovali celé desaťročia. Objavujú sa nápady vyzbrojiť kurdské milície, aby napadli Irán. O čom to hovoríte? Videli ste mapu Iránu? Zdá sa, že Trumpova administratíva mapu Iránu nikdy nevidela. Viete, aký je obrovský? Čo znamená „napadnúť Irán“? Myslíte si, že 10-tisícová milícia môže napadnúť Irán? Alebo 50-tisíc? Alebo 100-tisíc? Irán ich pohltí.

USA a Izrael už túto vojnu prehrali. USA a Izrael môžu zabiť milióny civilistov v ich domoch. Majú obrovské bomby a môžu vyhadzovať budovy do vzduchu, ale túto vojnu nevyhrajú. Iránska vojenská infraštruktúra a zbrane sú hlboko pod zemou po celom Iráne. Neexistuje spôsob, ako sa k nim Američania – a už vôbec nie Izrael – dostanú. Sú v koncoch.

Začali niečo, čo nemajú šancu ukončiť. Keď sa to skončí, USA sa už nikdy nevrátia do západnej Ázie. Na Blízkom východe už nebude žiadna americká prítomnosť.

Hovorím vám to teraz s úplnou istotou.“

## Fico s Orbánom vyzývajú EÚ obnoviť dialóg s Ruskom a zrušiť sankcie

napelete.sk - 4. apr 2026

Predseda vlády SR Robert Fico v sobotu telefonoval s maďarským premiérom Viktorom Orbánom. Európsku úniu a najmä Európsku komisiu (EK) vyzvali obnoviť dialóg s Ruskom a zrušiť sankcie týkajúce sa ruských energetických surovín.

„EÚ a najmä EK by mali okamžite obnoviť dialóg s Ruskom a zabezpečiť také politické a právne prostredie, aby jednotlivé členské krajiny a EÚ ako celok doplnili chýbajúce rezervy plynu a ropy a umožnili dodávky týchto strategických surovín zo všetkých možných zdrojov a smerov vrátane Ruska,“ napísal Fico v príspevku na sociálnej sieti Facebook.

„Preto by mali byť zrušené nezmyselné sankcie zakazujúce dovoz plynu a ropy z Ruska, spustená samostatná iniciatíva EÚ na urýchlené ukončenie vojny na Ukrajine a prijaté rázne kroky na obnovenie prevádzky ropovodu Družba,“ doplnil.

Telefónat s Orbánom podľa slov Fica potvrdil, že s obrovskou energetickou krízou nemôžeme bojovať len na národnej úrovni. „Vlády SR a Maďarska napriek tomu robia všetko, aby ochránili národné ekonomiky a svojich občanov pred ideologickou zaslepenosťou a nekompetentnosťou EK, zlomyselným ukrajinským prezidentom a dopadmi vojny proti Iránu,“ napísal predseda slovenskej vlády.

Orbán po telefonickom rokovaní s Ficom v rovnakom duchu uviedol, že „Brusel by mal bezodkladne pozastaviť sankcie a obmedzenia týkajúce sa ruskej energie“. Situácia je podľa jeho slov kritická a „každým dňom sa rýchlejšie približujeme k vážnej energetickej kríze“.

Európsku ekonomiku podľa Orbána priamo ohrozuje nedostatok energetických surovín a rast cien, ktorým by sa dalo vyhnúť len vtedy, ak by Európska únia doplnila svoje zásoby ropy a plynu „zo všetkých možných zdrojov, v čo najväčšom objeme a čo najrýchlejšie“.

„Každý deň sa počíta,“ pokračoval maďarský premiér a následne vyzval EÚ „prinútiť ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského okamžite znovu otvoriť ropovod Družba“.

Európsku úniu tiež vyzval upustiť od plánov na odstrihnutie sa od ruskej energie a prechodu na „drahšiu energetickú politiku Bruselu, ktorá by bola nedostupná pre rodiny“.

*Muž sa ma dnes opýtal, čo som si zase kúpila? Hovorím mu...Ále len taký malý doplnok do kuchyne..*

*A on na to...Ved' sú to červené lodičky na vysokom podpätku*

*No a..to aby som dosiahla na vrchnú poličku.*

Vzpomínka na ty, na které se muselo zapomenout

## Larysa Henijuš

\*9. srpen 1910, Grodno †7. duben 1983, Zelva  
Před čtyřmi desetiletími, a ještě třemi lety zemřela československá občanka vydaná komunisty do sovětského gulagu.

Běloruská exilová spisovatelka a básnířka, která v roce 1937 emigrovala do Prahy za svým manželem a tam se aktivně účastnila činnosti běloruské vlády v emigraci.

V Praze žila až do roku 1948, kdy byli po převzetí moci v Československu komunisty manželé Henijušovi zbaveni československého občanství a odvezeni sovětskými úřady do říše zla, věznění a pak posláni do sibiřských koncentračních táborů, kde strávili osm a půl roku. I tam Larysa pokračovala v psaní běloruských veršů, které její krajané pak mezi sebou šířili přepsané na malých kouscích papíru. Po propuštění z gulagu v roce 1956 nepřijala sovětské občanství a marně žádala o navrácení do Československa.

Do konce života pak žila na vesnici pod trvalým dohledem. Tam napsala své vrcholné dílo Zpověď. Kromě hrůz stalinských lágrů ve svých prózách popisuje i život za protektorátu v Československu. Po srpnu 1968 vystoupila Larysa Henijuš s kritikou okupace Československa.

Dlouhovlasý básník Max Šcur, který v žije Praze, o ní říká s pořádnou nadsázkou, že Larysa je pro uměnímilovnou mládež jakýmsi "běloruským Bondym".

**Každému září jiný horizont,  
po svém se každý raduje i stará.  
Nemůže slavík zpívat podle vlčích not,  
ten pěvec jara.**

(přeložila Františka Sokolová)

## Neziskovky.

Dan Vávra

Pamatujete si, jak loni zrušil Trump s Muskem agenturu USAID? A proč ji zrušili? Musk tvrdil, že americká vláda přes USAID posílá miliardy dolarů síti "falešných neziskovek", které jsou personálně a ideologicky propojené s americkými Demokraty. Kritizoval ji za to, že pod pláštíkem humanitární či rozvojové pomoci vnucuje jiným státům levicovou politiku Demokratů. Že se USAID místo humanitární pomoci věnuje propagandě, ovlivňování politiky cizích států a organizování státních převratů.

Proč by to mělo někomu vadit? No třeba proto, že limit na volební kampan u nás je 90 milionů pro stranu. Cizí vlády nebo ambasády nesmí stranám posílat vůbec nic. Je absolutně zakázáno přijmout dar od firmy, která sídlí v zahraničí. Strana nesmí přijmout peníze od cizího státního příslušníka.

To je docela přísné že? No ale cizí ambasáda, příslušník, či nějaký ten fond a think tank, si tu může podpořit nějakou pěknou neziskovku, nasypat do ní třeba 100 milionů a ta pak může za ty peníze jet nonstop volební kampan a propagandu ideálů strany, kterou je třeba podpořit. Nemůže to dělat úplně okatě stylem "volte ODS", ale může to dělat naprosto okatě stylem NEVOLTE POPULISTY A EXTREMISTY - BABIŠE A MOTORISTY, VOLTE DEMOKRATICKÉ STRANY!

A pak může taky udělat demonstraci na Letné třeba a chodit do veřejnoprávní televize vykládat

rozumy o tom, koho by lidi (ne)měli volit. A do schránky může lidem házet letáky jak se jí zlíbí.

A taky mohou chodit do škol vykládat rozumy dětem, což politici taky úplně nemůžou. Když ale pomlouváte nějakou stranu, není to propagace jiné strany! Nebo když propagujete před dětmi věci, které shodou okolností má v programu vaše oblíbená strana a zmíníte, že oškliví populisti a extremisti chtějí pošlapávat lidská práva a škodit přírodě.

Nepřipomíná vám to něco?

Před parlamentními volbami v roce 2021 a prezidentskými volbami 2023 začal Milion chvilek dělat přesně tohle. Dělalí happeningy, rozesílali letáky a varovali lidi před volbou "populistů a extremistů".

Úřad si na ně došlápl a napařil jim několik pokut s tím, že dělají nepřiznanou stínovou volební kampaň, nezaregistrovali se jako třetí osoba a porušují zákon o financování kampaní.

Milion chvilek ale ty pokuty odmítl uznat. Zažalovali stát s přesně tím argumentem: „My neděláme kampaň pro žádnou stranu. My neděláme politiku. My jen dlouhodobě kultivujeme veřejný prostor a bráníme demokratické hodnoty, což je naše ústavní právo na svobodu projevu.“

A výsledek? Případ doputoval až k Nejvyššímu správnímu soudu (NSS) a ten v lednu 2024 vynesl finální verdikt: Milion chvilek vyhrál.

Financování Milionu chvilek je pak velice zajímavá kapitola sama o sobě a vůbec se nedivím, že jim tenhle zákon tak vadí.

No a teď zpět ke zmiňovaným dvěma neziskovkám.

Člověk v tísní, kde pracuje Adriana dostal od Bidenovy administrativy a od USAID v roce 2023 1,7 miliardy korun. JEDNA CELÁ SEM MILIARDY KORUN. Další 1,6 miliardy od EU.

Evropské hodnoty dostaly v roce 2023 dary a granty pouze od zahraničních institucí a států v hodnotě 25 milionů korun. To není špatné pro partičku 12 lidí.

A z toho samozřejmě jedním z největších dárců je USAID a National Endowment for Democracy.

No a proč zmiňuji tyto dva bojovníky proti zákonu o transparentnosti neziskovek vedle sebe? Jsou to totiž manželé. Taková nezisková rodina. Nebýt grantů z ciziny, umřeli by možná hladu. Nebo by se pan Janda musel vrátit ke svému původnímu řemeslu.

A víte co je na tom celém nejbizarnější? Jejich organizace už teď ve svých výročních zprávách zveřejňují, kdo je ze zahraničí platí. Oni tedy tvrdí, že nástup fašistické totality ala Rusko nastane, když jim někdo řekne, aby dělali to, co už dělají.

Dává vám to nějaký smysl? Jediné co mě napadá je, že ty výroční zprávy nebudou možná tak úplně košer.

Jo a paní Adriana zmiňuje, že o Vachatové a tom zákonu už píše i bulvár. Píše o něm SUPER.cz. Komu patří? Lukačovičovi, kterému patří i Seznam, kterému ten rozpracovaný návrh někdo z Úřadu vlády vynesl a Novinky. Bojkotujte Seznam. Nechoďte tam. Financujete vlastní nepřátele.

*Pokud souložíte s nějakým cizincem, dělejte to s nejlepším vědomím a svědomím!  
Mějte na paměti, že reprezentujete celou republiku!*

## AI chatboti mohou u lidí podporovat bludy, varuje nová studie

Bohumila Kunertová RP 4.dubna 2026

Komunikace s chatboty o všem možném už je dnes běžnou součástí života. Jak se ale stále více ukazuje, nejsou vhodné pro všechny. U některých lidí mohou podle nejnovější studie výrazně prohlubovat bludy.

Zpráva, která shrnuje existující důkazy o psychóze vyvolané umělou inteligencí, jež byla před několika dny uveřejněna v prestižním časopise Lancet Psychiatrie, upozornila, že chatboti opravu mohou u lidí podporovat bludné myšlení, i když s největší pravděpodobností jen u těch, kteří jsou k psychotickým příznakům náchylní.

I tak odborníci bijí na poplach a žádají, aby proběhlo ve spolupráci s vyškolenými odborníky na duševní zdraví klinické testování chatbotů s umělou inteligencí.

„Nově vznikající důkazy naznačují, že chatboti s umělou inteligencí mohou rizikové uživatele nejen v bludech utvrzovat, ale i zesilovat jejich názory a domněnky. Zatím není zcela jasné, zda mohou tyto interakce vést i ke vzniku zcela nové psychózy bez dřívějších příznaků,“ uvedl pro server The Guardian doktor Hamilton Morrin, psychiatr a výzkumník z King's College v Londýně.

Zjednodušeně tak člověka utvrzují v tom, že je mimořádně důležitý, mocný, nepostradatelný atd.

### Podlézavost jako nebezpečný nástroj

Podobné „podlézavé stavy“ byly viditelné například u modelu GPT-4 od OpenAI. Ten společnost spolu s modelem GPT-4o a 4.1 mini ale před nedávnem ukončila a nahradila novějšími verzemi. A to nejen kvůli vývoji, ale i z velké části kvůli nebezpečné podbízivosti v konverzacích.

„Zpočátku jsme si nebyli jistí rozsahem výskytu. V průběhu minulého roku se ale začaly objevovat medializované případy, které na prohlubování bludů u některých lidí upozorňovaly,“ vysvětlil Morrin s tím, že častější medializaci podobných případů někteří odborníci v akademické obci odsuzují a označují jako přehnanou.

„Pravdou ale je, že vývoj v oblasti AI je natolik rychlý, že akademická obec s ním nedokáže držet krok,“ dodal Morrin s tím, že on sám je za podobné zprávy rád. Jen by byl možná opatrnější s označeními typu „psychóza vyvolaná umělou inteligencí“, protože stále nejsou jasné přímé důkazy.

On sám spolu s dalšími odborníky je přesvědčen, že je výrazně nepravděpodobné, aby umělá inteligence vyvolávala bludy i u lidí, kteří jimi nikdy netrpěli nebo k nim nejsou náchylní. Prohloubit je ale u těch, u nichž se již nějak projeví, je nejen podle něj možné. A rozhodně nejde o nic, co by se objevilo až s nástupem umělé inteligence.

Zatímco ale dříve lidé chodili do knihoven nebo procházeli dostupná videa na internetu, nyní jim podobnou „službu“ prokazují chatboti, jen rychleji. Odborníci se shodují, že novější verze různých chatbotů jsou rozhodně lepší než ty předchozí, avšak na „jednoznačně bludné podněty“ všechny stále reagují špatně.

*Volá žena manželovi do práce: „Karle, můžeš mluvit?“*

*„Jo!“*

*„Tak poslouchej...“*

*Přijde domů činelista, člen Moravské filharmonie a povídá: "Ted' všichni ven, budu cvičit!"  
Vyžene z pokoje ženu i děti a zavře se na klíč.  
Otevře noty, vezme činely, a ...dzin! Obrátí list a zase: ...dzin! ...dzin!  
Pak si utře upoceně čelo a tiše říká: "To by nikdy nevěřil, co krásy je v tom Mozartovi!"*



Tento mladý nadějný kádr Bakala Foundation jménem Jiří Labanc, jenž vystudoval fakultu žurnalistiky v Olomouci a obor nová média na FFUK v Praze, kritizuje ve svém komentáři pro Deník N amerického ministra zdravotnictví Roberta Francise Kennedyho, s tím, že "není lékař, ale konspirátor".

Za mě je přesně tento absurdní úkaz dokonalou ilustraci intelektuální krize, do níž se Česká republika i celá Evropa v posledních letech propadla.

Připustili jsme, aby se tito indoktrinovaní pseudointeligenti, kteří v životě nedokázali postavit ani psí boudu, stali arbitry pravdy v rádobě nezávislých médiích, jež mají ke skutečné nezávislosti asi stejně daleko, jako aktuálně Venezuela.

Tato situace, kdy si pseudoelity přivlastnily pozice skutečné elity národy, nutně vede k naprostému úpadku společnosti jako celku.

Pokud budeme i nadále dopřávat sluchu woke aktivistům z Deníku N, Reflexu, Seznamu, nebo České televize, tak nás nečeká nic dobrého.

Ještě máme šanci se oné propasti, k níž se každým dnem metr od metru blížíme, vyhnout.

Má to ale jeden základní předpoklad - nepodlehout síle mainstreamu, naslouchat skutečným elitám, ať už u nás či ve světě, a především nalézt odvahu se nezačleňovat do proudu, nýbrž jít vlastní cestou.

Jednoduše řečeno - přestat číst Labance a podobné intelektuální giganty, spolehnout se na vlastní rozum a bez ohledu na reakci okolí jej následovat.

Coby celoživotní optimista stále věřím, že se u nás najde dostatek lidí, kteří toho jsou schopni.

Že to společně dokážeme.

Jste PRO?



Umělci nikdy nezklamou. Když je potřeba tak hajlují, vstupují do KSČ, popřípadě podepisují anticharty... Když je potřeba spolupracují s STB a udávají kolegy. Když je potřeba postavit se imperialistickému západu mávají rudou vlajkou a stranickou knížkou...

Umělci nikdy nezklamou a zase je jich potřeba. Jako lidé, kteří viděli lopatu, nebo

koště jen jako rekvizity tady budou protestovat proti vládě která ještě ani nezačala, budou tu protestovat, protože chce vláda vědět odkud a od koho berou neziskové organizace peníze, budou tu protestovat, protože bez dotací se neuzívají, tak tito lepšolidé mi nestojí ani za ...,

V jednom nejmenovaném českém městě byla novodobá křesťanská církev. Mladému kazateli se dařilo, přitahoval do malé haly stále víc a víc lidí, neboť kázal neúprosně proti korupci a zlobě jak politiků, tak i byznysmenů, co okrádali statečně pracující lidi...

Když už byla hala malá, vyhlásil sbírku na nový kostel, ale šlo to dost pomalu...

V tom stejném městě bydleli dva bohatí bratři, byli to známí politici, ale i byznysmeni. A tak se stalo, že jeden z nich zemřel, a tak přišel jeho bratr za tímto kazatelem, jestli by ho nepohřbil, a hned mu dal i dobrou nabídku: „Jak řeknete na pohřbu, že můj bratr byl světec, tak vám dám dost peněz, abyste si dostavěli ten kostel. Ale abyste si nemysleli, že mě objedete, tuhle je můj advokát, co sepíše tuto dohodu mezi námi, a když to prohlásíte, tak ty peníze vám budou vyplaceny.“

Pamatujte, musíte doslova říct: **BYL TO SVĚTEC.**

Tak si pláclí a přišel den pohřbu. Přišlo celé město, neboť byli zvědaví, jestli tento kazatel poruší svou „etiku“ a místo pravdy o tem grázlovi řekne, že byl světec. A tak u rakve začal kázat:

„Tady je na poslední cestě největší sukničkář, podvodník, zloděj a lhář, jakého naše město kdy mělo! Ale v porovnání s jeho bratrem **BYL TO SVĚTEC.**“



### Zajímavosti. Víte, že....

...pověstného oslíčka ořes se si udělaly z českých humanitárních dávek tři Ukrajinky.

Ačkoli žily ve své domovině, do Česka si pravidelně jen jezdily účelově prodlužovat dočasnou ochranu, a přitom si čerpaly dávky určené pro lidi na útěku před ruskou agresí. Celková škoda přesáhla milion korun, jedna z žen si přitom takto vydělala téměř 800 tisíc.



**Policie České republiky** na FB 4 března 2026 napsala:

Když si osmapadesátiletá žena přišla splnit svou zákonnou povinnost nahlásit změnu adresy na území, netušila, že se její pobyt na cizinecké policii ve Zlíně prodlouží téměř na dva dny. Policisté pečlivě prověřili předložený cestovní doklad a zjistili, že se žena s platným oprávněním k pobytu na území České republiky prakticky nezdržuje. Proto se začali případem podrobněji zabývat a záhy zjistili, že cizinka v České republice čerpá humanitární dávky.

Sama uvedla, že tak již obdržela více než 300 000,- Kč. Dopustila se tak přečinu podvodu, za který jí byl ve zkráceném přípravném řízení uložen trest vyhoštění z území České republiky na dobu pěti let a podmíněný trest odnětí svobody v délce dvou let.



„*Moje žena měla opravdu ošklivou autonehodu.*“  
„*Panebože, je zraněná?!*“  
„*Ještě ne. Zamkla se v koupelně.*“

### Co se mi dnes honí hlavou?

Kamil Káma Klečka, JUDr a myslivec

Jestli ta ona nová vláda, ve kterou tolik voličů vkládalo své naděje nás stejně jako ta stará vláda opět nepodfoukla:

Cenzurní zákon DSA projde.

Zákon o průhledném financování politických neziskovek nebude.

Plány na povinné očkování se nezmění.

Pandemická smlouva projde.

Schodek rozpočtu se ještě zvětší.

Koncesionářské poplatky se plošně nezruší.

Emisní povolenky zůstanou.

Právo na hotovost v Ústavě nebude zavedeno.

Energie znovu zdraží.

Bydlení zdraží také.

A tak dál a tak dál.

Jak vidno ať tam nahoře sedí "Petr nebo Pavel", vyjde to nastejno.



*Pacient se představuje svému psychiatrovi:*

„*Jsem Napoleon Bonaparte.*“

*Doktor: „A máte nějaké těžkosti?“*

„*Já ne, ale s manželkou mám problémy.*“

„*Nepovídejte, s císařovnou Josefínou?“*

„*Ano pane doktore, jsem z ní už zoufalý, ona každému tvrdí, že se jmenuje Božena Nováková.*“

*Pokaždé, když si něco koupím přes iPhone na internetu, strhnou se mi peníze z účtu. Nevíte někdo jak tuto funkci vypnout? Je to velmi otravné...*



### Recept No.967

## Valašská kyselica

Pracovní postup

- Příprava masa a vývaru: Uzené maso dejte vařit do vody s bobkovým listem, novým kořením a celým pepřem. Jakmile je maso měkké, vyjměte ho, nakrájejte na kostičky a vývar si ponechte.

- Zelí a brambory (pozor, vařit odděleně!):

- Zelí: Pokud je příliš kyselé, propláchněte ho. Pokrájejte ho na menší kousky a dejte vařit do trochy uzeného vývaru s kmínem do měkka.

- Brambory: Nakrájejte na kostičky a uvařte je v jiném hrnci v osolené vodě s trochou kmínu. Důležité: Pokud byste vařili brambory přímo v kyselém zelí, zůstaly by tvrdé.

- Základ a klobása: Na sádle zpěňte nadrobno nakrájenou cibulku. Přidejte nakrájenou klobásu a krátce ji orestujte, aby pustila barvu a chuť.

- Spojení polévky: Do hrnce k uvařenému zelí přidejte uvařené brambory (i s trochou vody, ve které se vařily), nakrájené uzené maso a osmažitou cibulku s klobásou. Přilijte zbytek uzeného vývaru podle potřeby.

- Zahuštění a zjemnění: V kelímku smetany rozkvedlejte hladkou mouku (pokud chcete polévku hustší). Vlijte do polévky a nechte alespoň 10 minut provařit. Na závěr dochuťte majoránkou, solí, pepřem, případně cukrem nebo nálevem ze zelí, pokud je polévka málo kyselá.



## O národnosti a zemském vlastenectví.

Lze si vybrat národnost jako ošacení? V praxi to mnozí dělají. Znával jsem napůl Němku, napůl Italku, která od dětství žila v Praze a považovala se za... Češku. Ať už k tomu dospěla jakkoli, primárně proto, že ve škole chtěla zapadnout, k republice nějaký vztah měla, zatímco vazba na domovinu rodičů byla téměř nulová. Ovšem jejím největším snem bylo co nejdříve navždy odjet do Kanady

Tudíž jistě můžete být 1/4 Gruzinka a 3/4 Ruska a považovat se za Gruzinku. Má to háček, Gruzinku nedělá příjmení ani rozhodnutí, k zemi musíte mít silný vztah. Přínejmenším jazykový a kulturní. A pokud jazykově a kulturně zjevně celý dosavadní život patříte k oněm 3/4, tedy dokud nevstoupíte do politiky, pak jste šarlatán. Ale doba přeje parazitování na rusofobii, tak v sobě mnozí "objevují kořeny". Volba národnosti je tedy někdy dosti pochybný počin.

Jeden "mudrc" mi tu psal, že jeho rodina pochází z Krymu a všichni mluví rusky (příjmení má ukrajinské, mimochodem), ale za Rusy se "fakt nepovažují". No aby ano, dnes v zahraničí téměř nenajdete nikoho z Ukrajiny, kdo o sobě řekne, že je Rus. Vychytralost nebo pud sebezáchovy. Nicméně ukrajinsky neumí, k zemi krom svých plků nemá vztah, ale "považuje se za Ukrajince". A proč by ne, když se to dnes tak vyplatí?

Jste to, co jste, národnost si jen těžko lze vybrat. Zato ji lze poměrně snadno svým přičiněním ztratit. Co ovšem je ryze na člověku, to je zemské vlastenectví. To nikterak netkví v povídání "jsem tu doma". No aby ne, když jinde žádné zázemí nemáte. Zemské vlastenectví souvisí se silnou vazbou k zemi, ale významně ji přesahuje.

Zemské vlastenectví tkví v tom, že jde-li o zásadní národní zájmy národa zemi obývajících, stavíte se na jeho stranu. Českého zemského vlastence nedělá to, že se za něj prohlašuje a říká republice "vlast", dokonce jej nedělá ani národnost, mnozí Češi v dějinách s lehkostí obětovali národní zájmy svým prospěchářským osobním zájmům. To zemský vlastenec nedělá, činí opak.

## „ Tyhle aféry každého jenom otravují. Já bych všechny ty internety a počítače zakázala.“

Daniel Vávra 6 března 2026

Právě jsem se vrátil z pořady Džamila má slovo. Příliš jsem od toho nečekal, ale považoval jsem za poměrně důležité, aby v časech trapné morální paniky zaznělo pár důležitých věcí. Podařilo se mi z nich říci asi dvě, protože samozřejmě, že to zase probíhalo stylem, MÁTE SLOVO, nadechnete se, vypustíte první slabiku a... NEMÁTE SLOVO. Protože z druhé strany jakýmsi cizím jazykem pokřikuje paní "doktorka".

Probírala se problematika potenciálního zákazu sociálních sítí pro děti do 15 let. Samozřejmě, že to probíhalo tak, že se nejdříve "všichni" shodli na tom, že sociální sítě jsou peklo na zemi horší než druhá světová válka a kulturní revoluce v Číně dohromady a následně se "všichni shodli", že je je potřeba zakázat. Protože jak všichni víme, když se něco

zakáže, tak to zmizí a je klid. Jako když v Americe zakázali alkohol, nebo když dětem zakázete lízat zmrzlé zábradlí, nebo když v Anglii zakázali nože a pak nůžky a pak kružítko a pak nabroušená pravitka...

Vtipné bylo, že zastánci zákazů sami celou dobu prohlašovali, že jsou na těch příšerných sociálních sítích, na kterých není vůbec nic ani trochu dobrého a je to jen nástroj zlotřilých vražedných kapitalistů jak z vás udělat lobotomickou zombii, sami závislí. Proč je používají, když jsou tak hrozné, se mi nepodařilo zjistit. Každopádně dospěli k názoru, že jejich jedinou záchranou je, když jim je stát zakáže používat a pro nás ostatní bude jenom dobře, když nám to zakáže taky.

Jelikož v onom pořadu lze jen těžko říci víc než pár souvislých vět, tak to napíšu sem.

Celá ta morální panika je ve skutečnosti věc, provázející lidstvo jak je staré. A já jsem jich v životě zažil už několik vln. V 19. století se lékaři vážně obávali, že čtení románů kazí ženám a dětem mozek. Později to byl rozhlas, komiksy, heavy metal, televize, videohry a v 80. a 90. letech to byla MTV s jejími rychlými, blikajícími videoklipy, které prý „vysávají z dětí schopnost se soustředit“. Kvůli ní děti neudrží pozornost u ničeho delšího než 3 minuty. Neslyšeli jste náhodou někdy něco podobného?

Jen tak mimochodem paní doktorka se tam neustále oháněla tím, že sociální sítě můžou i za bulimii. Už nějak zapoměla vysvětlit, jak je možné, že největší vlna těchto chorob začala v devadesátých letech, kdy sociální sítě (ani internet) vůbec neexistovaly. Na začátku nultých let (kolem roku 2005) se navíc na internetu masivně rozšířily komunity a blogy zvané „pro-ana“ (podporující anorexii jako životní styl, nikoliv nemoc) a „pro-mia“ (podporující bulimii). Dívky se tam navzájem hecovaly v hladovění a sdílely tipy, jak zvracet a oklamat rodiče. Tolik k tomu, že za to může Tik Tok.

### Vydavatel Novin dodává:

Wikipedie:

„**Já bych všechny ty internety a počítače zakázala**“ je výrok, který byl součástí odpovědi na anketní otázku deníku Metro vydaného 17. září 1999 na téma zneužití údajů o sporožirových účtech klientů České spořitelny. Jako autorka výroku byla uvedena Věra Pohlová, 72 let, důchodkyně, ale záhy se objevily zprávy, že si výrok mohli vymyslet nebo přikrášlit sami novináři deníku Metro, což se nikdy nepovedlo potvrdit nebo vyvrátit. Výrok se stal v českém prostředí na internetu i mimo něj velmi slavným a je od té doby v mnoha souvislostech jedním z nejcitovanějších, nejparodovanějších a často parafrázovaných výroků na českém internetu jako symbol mezigeneračních neporozumění či rychlého „vyřešení“ problémů restriktivní cestou.

### Džamila Stehlíková (kazašsky Жәмилә

Стебликова, rozená Ordabajeva; \* 6. února 1962 Almaty, Kazachstán) je lékařka, univerzitní pedagožka, blogerka a bývalá politička kazašské národnosti[3] žijící od roku 1988 v České republice. V letech 2007 až 2009 byla ministryní pro lidská práva a národnostní menšiny ČR ve druhé

Topolánkově vládě a v letech 1998 až 2010 zastupitelka města Chomutov. Byla také místopředsdkyní a členkou Strany zelených, od roku 2017 byla místopředsdkyní a v letech 2021 až 2025 předsdkyní strany LES.



**Džamila Stehlíková, 64 let, psychiatrička:**  
– Tyhle sociální sítě každého jenom otravují. Já bych všechny ty internety a počítače zakázala.

## ÍRÁN: Všechno je jinak

Jan Kazík 27. března 2026 Nev Pes

Pořád dokola: Trump selhal. Izrael navezl USA do války. Donald neposlouchal poradce. Američané nemají žádný plán B. Katastrofa!

Omílané fráze bez špetky kritického zhodnocení. Ve skutečnosti Trump dosáhl svého cíle.

Dne 3. ledna tohoto roku americké ozbrojené složky provedly převrat ve Venezuele. Prezident Maduro byl zatčen a deportován do USA, na jeho místo byla formálně instalována paní Rodrigezová, ačkoliv za skutečného vládcce Venezuely prohlásil Trump sám sebe (zde). Pak se dostavilo vystřízlivění. Venezuela má zásoby ropy větší než Írán, Irák a Saudská Arábie dohromady, těží z nich však poskrovnu. Mizerná infrastruktura, totálně zanedbaná za vlády Hugo Cháveze i Madura. Trumpovi ambice hned v lednu utnuly obří americké korporace, které mu sdělily, že při cenách 60 či dokonce 50 dolarů za barel ropy nebudou do venezuelských rafinérii investovat, je to prodělečné. Kdyby se ovšem cena ropy ustálila na 80 a lépe na 90 dolarech za barel, to by byla jiná.

Trump stál před výzvou, celosvětově zvednout cenu ropy na takovou výši, aby americké korporace zaplatily restrukturalizaci venezuelské infrastruktury a současně zbyly peníze na zvýšení životní úrovně venezuelské střední třídy. Přes střední třídu vede cesta k udržení americké moci ve Venezuele, a následně k jejímu exportu do celé Latinské Ameriky. Jak to provést?

### Uzavření Hormuzského průlivu a vyloučení Blízkého východu jako stabilního zdroje ropy a plynu je podmínkou k nastolení hegemoniální moci USA na západní polokouli při zachování zásadního vlivu na polokouli východní.

Íránská krize, to je klasický Trumpův obchodní scénář. Jako s těmi cly. Pohrozíte zavedením 100% cel, dlouze o tom mluvíte, a nakonec Evropané pláčou štěstím, že cla jsou jen 15%, nikdo si nevzpomene, že normální bylo neplatit nic. Napadnete Írán a stane se, co všichni čekali. Írán uzavře Hormuzský průliv a bombarduje rafinerie okolních arabských států. Je to problém pro USA? Ne, je to výhra. Cena ropy osciluje kolem 100 dolarů za barel, občas povyskočí až na 120 dolarů, a může jít i výše, bude-li třeba. Při téhle konstelaci už samozřejmě americké holdingy neváhají investovat do venezuelského černého zlata (zde). Rok bude pořádná krize (stačí se podívat, co se právě teď děje ve Vietnamu, Indii či Jižní Koreji apod.) a poté se ustálí cena někde kolem 90 dolarů za barel; ropy i plynu bude dostatek a všichni budou šťastni za tu skvělou Trumpovu cenu, nikdo nevzpomene, že běžná cena byla 60 dolarů.

Donald Trump ví přesně, co dělá. Jeho tweety, zveřejňované několik minut před otevřením nebo uzavřením burzy. Náhoda? A co ty zjevně insider burzovní spekulace, uskutečněné pár minut před tweetem? (zde) Též náhoda?

Válka s Íránem a zašpuntování Hormuzu přinesly USA i skalp Číny. Na počátku roku se v amerických médiích probíralo, že otázka nestojí jestli, ale kdy Čína obsadí Tchaj-wan. I čínské vedení zastávalo stejný názor, Číňané trénovali vylodění. Uplynul kvartál a Tchaj-wan nikoho nezajímá. Čína čelí gigantickým ekonomickým obtížím. Těch několik tankerů, co Írán nechá do Číny proplout, jen zpomaluje nástup nejhorších následků. Ne, Čína nezůstane bez ropy a plynu, jen se změní její pozice. Dosud diverzifikovala,

kupovala ropu i plyn od Ruska, ovšem jako ten silnější, který určuje cenu. Čína se nyní stává na Rusku existenčně závislou a Rusko bude tím, kdo definuje cenu. Po dekádě se obrací vztah mezi nimi, vyměnili si pozice senior junior.

K politice USA je třeba dodat, že případná destabilizace či dokonce zničení států a státek v Perském zálivu jako důsledek války s Íránem, není v rozporu s americkými zájmy. Naopak. Blízký východ byl pro USA strategickým regionem, kvůli ropě. Jenže teď mají Venezuelu (chtějí Kanadu a Grónsko) a arabské či muslimské sváry a zájmy jsou pro Američany na obtíž. Celý Blízký východ je na obtíž a v nově rozděleném světě přímá konkurence.

Rusko je vedle USA vítězem íránské války, ač v ní nebojuje. Možná tím největším vítězem. O proměně vazby s Čínou již byla zmínka. Evropská komise tento týden též kapitulovala, když zákaz dovozu ruské ropy do EU poslala k ledu (zde). Ještě počátkem února Rusy trápilo, jak ufinancují vybudování své internetové družicové sítě. Musk jim v lednu vypnul Starlink, a jeho náhrada v podobě ruského Starlinku, který nazvali Rassvet, by stála v přepočtu cca 170 miliard korun, s čímž při tvorbě rozpočtu nepočítali. Strýček Donald je zachránil. Íránská krize jim Rassvet zaplatila už půli března. Matematicky vyčísleno: dva a půl dne uzavření Hormuzu je jedna miliarda dolarů k dobru pro Rusko. A Evropa má problém navíc. Starlink ruská armáda využívala jen nad Ukrajinou a Musk ho mohl kdykoliv vypnout. Rassvet bude čistě ruský, jenže jeho globální internetové pokrytí se neomezí na Ukrajinu a Rusko, ale zasáhne celou planetu, primárně Evropu (zde), ruští generálové ovšem říkají, že je to pro mírové účely k ochraně Evropy.

Čím déle trvá íránská krize, tím více dobrovolníků ve východním Rusku se hlásí do armády. Náborový příspěvek za vstup do vojenské služby se zvedl. Pro pochopení: normální panelákový byt v Česku stojí 8 milionů korun; v Rusku dva miliony. Náborový bonus dosahuje i 50% ceny bytu. Zbytek hypotéky splatíte lehce ze žoldu nebo z vdovského důchodu. A vdovský důchod po padlém hrdinovi je solidní. V Rusku mrtvý geroj v rodině zvyšuje sociální status celé rodiny. Existují sociální programy pro děti hrdinů, počínaje odpuštěním školného, všelijakými stipendii až po upřednostňování ve státní službě.

USA a Rusko nemají zájem na rychlém ukončení íránské krize.

Paradoxně, ten třetí vzadu, Izrael, který nyní vehementně válčí, bude chtít mír nejvíc. Po pádu východního bloku, tedy po roce 1990, je politika Izraele zaměřena na likvidaci silných centralizovaných států na Blízkém východě. Velmi bohatá lobby v USA je nápomocna. Takto Izrael nejprve prostřednictvím USA „pacifikoval“ Irák, pak následovala Sýrie. Írán zůstával jako poslední centralizovaná lokální mocnost. Jenže složení obyvatelstva, struktura moci i robustní vojensko-ekonomický základ jsou v Íranu odlišné od Iráku a Sýrie. Jiná liga a Izraeli to dochází. To poslední, co by Izrael chtěl válkou dosáhnout, by bylo, aby USA uznaly panství Íranu nad Hormuzským průlivem, respektive celým Perským zálivem. Trump bude řečnit, ale Izraelci budou hledat řešení. Neměli bychom být překvapeni, pokud výsledkem bude nějaká bilaterální dohoda Izrael – Írán o rozdělení vlivu na Blízkém východě. Jen mezi nimi; USA už přece ohlásily vítězství.

Autor článku napsal i román Hamižnost

## Paradox páte kolony:

**Proč Izrael přepsal svůj zákon o státní příslušnosti.**

Honza Řecký

Na podzim roku 1968 přistála na stole předsedy Nejvyššího soudu Izraele bezprecedentní stížnost. Jejím autorem byl profesionální námořní důstojník, major Benjamin Šalit. Požadavek vojáka zněl ortodoxním lidem naprosto rouhačsky, ale sekulárnímu právníkovi naprosto logicky. Šalit, čistý Žid a zarytý ateista, požadoval, aby jeho malé děti byly oficiálně uvedeny jako židovské podle své národnosti.

Problém spočíval pouze v jednom faktu. Jeho manželka Anne Geddesová byla Skotka, která zastávala své ateistické názory a kategoricky odmítla podstoupit náboženský obřad konverze k judaismu - gijur.

To byl obrovský problém, protože podle tisíciletí starého náboženského zákona - Halachy - se u Židů národnost předává výhradně po matce, a proto Šalitovy děti nebyly považovány za židovské. Major však trval na tom, že v moderním demokratickém státě nemůže a neměla by být národní identita určována dogmaty víry. Své děti vychovával v místní kultuře; mluvily hebrejsky a žily v židovském státě. Nemluvě o tom, že on za stát Izrael bojoval a riskoval život.

Tato soukromá rodinná žaloba spustila řetězovou reakci, která nakonec donutila celou zemi změnit své základní zákony a překreslit demografickou mapu Blízkého východu.

**Soud s tisíciletou tradicí.**

Šalitův proces rozdělil izraelskou společnost na dva nesmiřitelné tábory. Soudní síň Nejvyššího soudu byla plná novinářů, politiků a rabínů a soudci se ocitli v intelektuálním dilematu. Stáli před odpovědí na otázku, s níž filozofové zápasili po staletí: kdo je Žid? Je to čistě náboženský status, nebo je to také národnostně-etnický?

Začátkem roku 1970 soud vydal senzační rozhodnutí. Nejvyšší soud s rozdílem pouhého jednoho hlasu - pět ku čtyřem - rozhodl, že ministerstvo vnitra je povinno zaregistrovat Šalitovy děti jako židovské národnosti, přičemž pole „náboženské vyznání“ zůstalo prázdné. Světské právo zvítězilo nad teologií, rozum nad dogmatem.

Toto rozhodnutí mělo účinek explodující bomby a ultraortodoxní strany ve vládnoucí koalici premiérky Goldy Meirové vydaly tvrdé ultimátum. Hrozily okamžitým odchodem z vlády, což by znamenalo politickou krizi, předčasné volby a administrativní chaos. Pro zemi, která jen o tři roky dříve sotva přežila brutální šestidenní válku a nacházela se ve stavu permanentního vojenského napětí, se vnitřní nejednota rovnala sebevraždě. Mechanismus politického vyjednávání - vydírání - začal fungovat na plnou kapacitu.

**Dědečkův zákon místo matčina zákona.**

10. března 1970 se sešel Knesset (izraelský parlament) na historickém zasedání. Aby utišili teologické nepokoje a zachovali vládu, poslanci přijali paradoxní dodatek k zákonu o návratu. Tento dokument se stal mistrovským dílem právního vyvažování.

Na jedné straně vláda podlehla náboženskému tlaku. Poprvé byla do zákona vepsána striktní halachická definice: Židem je ten, kdo se narodil židovské matce, nebo ten, kdo konvertoval k judaismu a nevyznává žádné jiné náboženství. Vítězství ortodoxních se zdálo být absolutní. Rozhodnutí v případě majora Šalita bylo de facto anulováno pro všechny budoucí generace.

Ale na druhou stranu, ve stejný den byl do zákona přidán slavný článek 4-a, známý jako „dodatek o vnučatech“. Parlament rozhodl, že právo na automatické občanství a všechny výhody repatriace

se budou vztahovat nejen na samotné Židy, ale i na jejich děti, vnučata a manžele/manželky všech výše zmíněných osob bez ohledu na jejich náboženství.

Logika tohoto rozhodnutí byla drsná, ale historicky opodstatněná. Tvůrci dodatku přímo odkazovali na norimberské rasové zákony nacistického Německa. Třetí říše se lidí neptala, zda chodí do synagogy. Mít jediného židovského dědečka bylo dostatečným důvodem k deportaci do koncentračního tábora. Izraelští zákonodárci proto uvažovali, že právo na azyl by mělo být uděleno podle stejných kritérií, jaká sloužila k pronásledování lidí pro jejich krev. Nešlo však jen o filozofický koncept. Byl to chladný demografický výpočet, který byl naprosto geniální.

**Vstupenka pro sovětskou inteligenci.**

Skutečné zaměření hlasování vlády v březnu 1970 bylo namířeno daleko za hranice Blízkého východu - na rozlehlé, zasněženými plochami pokryté území Sovětského svazu.

Izrael zoufale potřeboval lidi. Země stavěla nová města, rozvíjela průmysl a formovala moderní armádu. Zároveň v SSSR žilo přibližně dva a půl milionu sovětských Židů. To byla kolosální intelektuální základna: inženýři, lékaři, jaderní fyzici, hudebníci a učitelé. A taky potenciální vojáci, štít země.

Sovětské židovstvo se však radikálně lišilo od komunit v Evropě nebo Americe, protože sedmdesát let státního ateismu a náboženského útlaku si vybralo svou daň. Drtivá většina sovětských Židů byla zcela sekulární, nekonečně vzdálená od synagog, Tóry a náboženských rituálů. Smíšené sňatky mezi inteligencí Moskvy, Leningradu a Kyjeva byly absolutní normou.

Pokud by Knesset 10. března schválil pouze striktní náboženskou definici a nikoli „dodatek o vnučatech“, dveře Izraele by se zabouchly před stovkami tisíc sovětských rodin. Manželé by si nemohli přivést zpět své ruské nebo ukrajinské manželky a děti ze smíšených manželství by byly odříznuty od imigrace.

Kompromis z roku 1970 se této otázce elegantně vyhnul. Stát sice formálně zachoval teologickou čistotu pojmu „národnost“, ale dokořán otevřel brány občanství komukoli, kdo měl byť jen sebemenší spojení s židovskými kořeny.

**Intelektuální základ nové země.**

Dodatek fungoval bezchybně a Izrael postavil na nohy. Brzy po jeho přijetí, na pozadí sílícího disidentského hnutí a mezinárodních skandálů, začalo sovětské vedení pomalu a skřípavě zvedat železnou oponu. Vznikl fenomén „odmítačů“ - lidí, kteří se léta snažili opustit zemi, ztráceli práci a status, ale tvrdohlavě se snažili získat víza.

Když se na konci 80. a začátku 90. let rozpadl Sovětský svaz, do Izraele se hrnula vlna milionů imigrantů. Jednalo se o přesun intelektuálního kapitálu, jaký ve světových dějinách neměl období. Tisíce lékařů ze sovětských klinik, inženýrů ze zavřených výzkumných ústavů a univerzitních profesorů přišly vybudovat nový život na Blízkém východě.

Přinesli s sebou více než jen zkušené vojáky, kteří byli novou vlast připraveni bránit, ale i diplomy a odborné dovednosti. Přinesli s sebou také hlubokou slovanskou kulturu, systém matematického vzdělávání, lásku ke klasické literatuře a divadelní tradice. Sovětská vlna, umožněná pouze díky právní mezeře, která zůstala v březnu 1970, navždy změnila tvář izraelské společnosti.

Vojenství, medicína, špičkové technologie, věda a umění se dočkaly silného rozvoje, který do značné míry v následujících desetiletích podpořil ekonomický zázrak země. Teologický spor se stal nejziskovější demografickou investicí v historii země.

## František Čuba

Jiřina Matasová

Hele, co ještě "nevyleze" na světlo bůží. A já tomu věřím.

Co si o tom myslet?

Nedávno, ve věku 83 let zemřel geniální podnikatel-komunista Ing. František Čuba. Od roku 1963 do roku 1990 předseda JZD Slušovice, později Agrokombinátu Slušovice. Byl to podnik s obratem přes sedm miliard ročně s ročním ziskem 850 mil.korun. Četné výpravy z celého světa se přijížděly přesvědčit na vlastní oči, jak takový ekonomický zázrak funguje uprostřed plánovitého socialistického hospodářství. Ing. Čuba se nikdy netajil tím, že jeho vzorem byl zlínský podnikatel Tomáš Baťa.

Proto také zisk podniku přerozděloval do tří oblastí- mzdové fondy, fondy rozvoje podniku a do oblasti zdravotní a sociální péče. Mnozí se tehdy divili, jak je možné, že děti ze Slušovic tráví prázdniny u Jadranu nebo na Francouzské riviéře.

V roce 1989 však přišel politický převrat zinscenovaný po domluvě mezi trockistickou KGB a americkou CIA, přičemž československá StB u nás pak tento převrat uskutečnila. Ing Čuba chtěl v procesu privatizace národního hospodářství získat privatizované podniky výlučně pro domácí podnikatelské subjekty. Spolu s poradcem předsedy vlády doc. Nevařilem navrhoval akcie pro zaměstnance podniků, respektive vytvoření družstevního podílnictví v národních podnicích. Z hlediska našich nových přátel z USA na věčné časy nebylo žádoucí, aby nějaký československý subjekt byl ekonomicky úspěšný. Takže to Ing. Čubovi nakonec zlomilo vaz.

Prezident Václav Havel 21.srpna 1990 ve svém zlovolném emotivním projevu na Václavském náměstí vyslovil odsuzující verdikt :

*" za vším se skrývají chapadla neviditelných mafii, které se snaží kšeftovat s majetkem, který jim nepatří, ustavují podezřelé akciové společnosti a hledají cesty, jak ulít nelegálně získaný kapitál. Krajně temné slušovické žilky nenápadně prorůstají celým naším potravinářstvím".*

Havlovi šlo o to, aby "privatizace" u nás, ve smyslu rozkradení a devastace, se zúčastnil pouze západní kapitál.

Následující den po tomto odsuzujícím projevu zednáře Havla odstoupil Ing. Čuba z funkce předsedy JZD Slušovice. Ale tím to neskončilo. Havel měl v úmyslu vymazat tento komunistický zázrak z mysli občanů, a tak podnikal další kroky. V roce 2004 vyhlásil soud konkurz na Čubovu společnost Agro Avan. Byl to další podraz a Čuba to věděl. Podal proto žalobu na neznámého pachatele. Policie však případ ihned odložila a právníci Ing. Čuby neuspěli ani u Ústavního soudu.

Už v roce 1990 byl Ing. Čuba odsouzen na rok vězení s tříletou podmínkou za umožnění vzniku soukromých kont z banky družstva. A teprve v roce 1998 by zproštěn obžaloby.

Takže shrnuto a podtrženo. Nebýt Havla a spol, mohl být Ing. Čuba dále velmi úspěšným a Českému státu prospěšným podnikatelem, a možná ještě dnes mezi námi.

\*Č E S T J E H O P A M Á T C E !\*

*Mám dotaz: „Mohou se pokládat cizím lidem otázky, poté co v autobuse dotelefonovali a vám stále není něco jasné?“*

## Jak se uplácí a jak politici a jejich ... bohatnou

Jaroslav Mazder

Podivná změna dodavatelského řetězce na obraně za éry Jany Černochové.

Ministerstvo obrany dříve nakupovalo tatrovky přímo od výrobce, společnosti Tatra Trucks, bez problémů.

V srpnu 2023 došlo k náhlé, zcela neobjasněné změně dodavatelského řetězce - vozy najednou měl dodávat mezičlánek, firma Tatra Defence Systems (TDS), která není součástí původního výrobce.

Výsledkem je, že český stát platí za stejné auta až o miliardu korun víc – jen proto, že se do řetězce vložila společnost spojená s podnikatelem Michalem Strnadem!!

▪Smlouva, kterou resort tzv. standardně procesoval, neměla jinou technickou specifikaci oproti původnímu přímému nákupu – tedy důvod přírážky nelze odůvodnit technickými změnami!!

### Mlčení samotné exministrnyě obrany Jany Černochové

▪Osobní vysvětlení ministrnyě Černochové neexistuje! Místo ní odpovídal ředitel jejího kabinetu.

▪Mluvčí ministerstva odmítl vysvětlit zásadní otázky s odkazem na obchodní tajemství – tedy legitimaci skrytí informací před veřejností.

Černochová tvrdí, že se „osobně nezúčastnila jednání“ a že vše bylo řešeno kolegiem – ale to je nahrazení odpovědnosti kolektivní mlhou bez faktických odpovědí!

▪Tato argumentace je triviální zástěrka a nezabývá Černochovou odpovědností – v demokratickém systému je ministr odpovědný za to, co se v jeho resortu děje! ▪Jakákoli „kolegiální“ odpovědnost bez vlastní transparentní komunikace s veřejností je nepřijatelná.

Ekonomická škoda a netransparentnost!

▪Kalkulace zakázky ukazuje rozpor:

▪Tatra Trucks prodává valník státu za zhruba 13,1 milionu Kč, ale armáda platí 14,2 milionu Kč po vložení prostředníka!

▪U jiných modelů je nárůst obdobný – prostě se platí více než je nutné, bez jasného důvodu!

Navzdory tomu, že se tvrdí, že prostřední firma je „integrátor“, technické specifikace jsou stejné a dokonce vytvořené jedním zaměstnancem výrobce – tedy žádná přidaná hodnota.

To je zcela zjevná hospodářská škoda, která je v rozporu s povinností ministra řídit veřejné finance efektivně. ▪Ministerstvo obrany mělo zákonnou povinnost hledat nejvýhodnější podmínky pro stát – tady se však podepsal kontrakt, který stát okradl o desítky až stovky milionů korun navíc!

Šedé zóny a absences jasné odpovědnosti!

▪Mluvčí tvrdí, že „ministerstvo nemá důvod neakceptovat rozhodnutí jakékoli společnosti učiněné ohledně jejího dodavatelského řetězce“ – ale to je zjevné obcházení odpovědnosti!

▪Ministerstvo má kontrolovat a ověřovat, zda změna dodavatele je ve veřejném zájmu.

▪Je naprosto chybné a neprofesionální jen přijmout návrh dodavatele bez řádného vysvětlení.

Navíc způsob, jakým se obchodní tajemství použilo jako štít – je alarmující a zkresluje veřejné mínění o transparentnosti resortu.

✦ Nadměrná provize (8–8,75 %), kterou si prostředník bere, není objektivně odůvodněná.

✦ Stát platí navíc až miliardu korun, i když by mohl nakupovat levněji přímo od výrobce.

✦ Ministrnyě obrany neodpověděla veřejnosti, nevysvětlila rozhodnutí, a nechala resort mlžit a skrývat informace.

✦ Citlivá zakázka obrany – kde je národní bezpečnost na prvním místě – byla proměněna v obchodní šedou zónu, kde zjevně někdo vydělává na státním rozpočtu.

Proč by se měla Černochová zpovídat před soudem?

▪Nejde pouze o „chybné rozhodnutí“.

Jedná se zejména o:

✦ systémové selhání řízení velkého resortu.

✦ možné zneužití veřejných zakázek.

✦ nakládání s penězi státu bez řádného odůvodnění.

✦ absenci transparentního jednání s veřejností a kontrolujícími orgány.

Jana Černochová jako ministrnyě byla politicky a administrativně odpovědná za to, co se ve velké zakázce za miliardy korun odehrálo.

👉 Mlčení, zastírání otázek a tolerování netransparentního procesu jsou nepřijatelné v demokratickém právním státě.

👉 Pokud se objevují podezření, že stát byl poškozen, že veřejné finance byly zneužity a že zakázky byly zadány nevýhodně, pak tyto případy patří před orgány činné v trestním řízení – a nikoli zakrývány v mlze „obchodního tajemství“.

**Vydavatel.** Co se děje zde v Austrálii se státními zakázkami je pod pokličkou. Možná, že když vyměníte lavičky v Sydney tak děti paní starostky dostanou miliónek Prodáte majetek státu soukromníkovi, a vaše manželka dostane darem akcie /shares za milion atd...

Nikdo ani písk, protože stát = politici inzerují v televizi a v novinách celostránkové inzeráty (stránka bratru 50 tisíc dolarů) a koho chleba jíš, toho píseň zpívej. Stát je největší inzerant.

S nejhlubším zármutkem oznamujeme, že náš čtenář **Ladislav Cienciala** zemřel doma, obklopen všemi svými dětmi v neděli 22. března. Bylo mu 97 let.

### Neposílejte peníze v hotovosti na Noviny poštou!

Uložte \$99.99 přímo do banky ANZ, na náš účet, ale dejte nám vědět!

Noviny :

**BSB 012 030 Acc: 536002848**

a aby se poznalo, kdo peníze ukládá, dejte tam vaše členské (na obálce před jménem) nebo telefonní číslo.

### Děkujeme za Pomoc Novinám:

Ladislav Kochman - \$20.00

LB - \$100.00



## Katolícké mše v Austrálii.

**Bohoslužby: Sydney**

Slovenská omša ve slovenském kostele sv. Cyrila a Metoda v Lidcombe - Každú nedeľu o 11 hod. České mše svaté snad někdy budou.

**Melbourne – Letovisko „Šumava“** Peksa park Lockes Way, Belgrave South 3160, ph.9754 5159

Každou třetí neděli v měsíci je česká katolická pobožnost v 11. ráno. (mimo září kdy je svatováclavská pout') - podává se občerstvení - všichni vítáni  
**Slovenská Svätá Omša** Každú štvrtú nedeľu o 12:00 hod v A\*Beckett St., Kew; Slovinský kostol.

## NSW

### Sokol Sydney

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086, Rezervace haly: **0404 849 888** ; Rezervace baru, zahrady, restaurace, parties a herny - Marian: **0410 467 537**  
Hala pristupna pro sporty: Po-Ne 6:00-24:00  
Restaurace/bar otevren: Pa-So 17:00 - 24:00, Ne 12:00-19:00.  
Vice info online: [www.facebook.com/sokolsydney](http://www.facebook.com/sokolsydney)  
, [www.sokolsydney.com](http://www.sokolsydney.com).

### CzechoSlovak Country klub v Sydney,

320 Devonshire Road, Kemps Creek 2178;  
E-mail [committeescscc@gmail.com](mailto:committeescscc@gmail.com), [www.cscountryclub-sydney.com.au](http://www.cscountryclub-sydney.com.au), Mob. Ph. 0434 143 148 , **02 9606 8703**

**Restaurace otevřena:**

- Pátek: 17:00–20:00 a • Sobota: 12:00–22:00 (živá hudba)
- Neděle: 12:00–15:00

### Slovenská Katolícka Komunita Sydney Inc

30 Vaughan Street, Lidcombe, tel. 9649 2153  
Potrebné informácie nájdete na [slovakcommunitysydney.com](http://slovakcommunitysydney.com) alebo priamo na tel: 0401 538 574 o. Henry Adler SVD

## JIŽNÍ AUSTRÁLIE

### Československý klub v Adelaidě,

51 Coglín Street, Brompton, SA 5007 tel.: 08 8346 4181  
Bar a kuchyně v Československém klubu jsou v provozu každý pátek od 18.00 do 23.00 hod. a některé předem ohlášené neděle, které najdete na webové stránce Čes. klubu: <http://www.csclubsa.com>

## QUEENSLAND

### Československý klub v Queenslandu,

25 Upfield Street Burbank Qld 4156;  
Tel / Fax: (07) 3343 3489, email: [ccq@csklubqld.org.au](mailto:ccq@csklubqld.org.au)  
[www.csklubqld.org.au](http://www.csklubqld.org.au)

Klub je otevřen každý pátek od 18 hodin,

Informace: Mobil: 0497 344 377

polévka, hlavní jídlo, káva/čaj zákusek Pouhých 18 dolarů.

### Asociace Čechů v Austrálii

28 Church St., Fortitude Valley, Qld., [caa.brisbane@gmail.com](mailto:caa.brisbane@gmail.com)

### Združení Slovákov v Queenslandě,

Informacie: Lojzo Ogurek, koordinátor (07)5530 6813

## TASMANIE

### Združenie Cechov a Slovákov v Tasmanii

(Czech And Slovak Assoc. Of Tasmania Inc.)

c/o 144 Pottery Rd. Lenah Valley Hobart Tas 7008.

## VICTORIA

### Sokol Melbourne

497 Queensberry Street, North Melbourne, Vic 3051  
Tel.: nemají President Michal Krejčí Tel.: 0413 2253 4180

**Každou třetí neděli v měsíci v OBĚD od 12.30 hod**

**Nedělní obědy nám nyní vaří Ivo de Pol. Cena za tři chody \$30.- Data: 24.11.,8.12.2024 ,— 16.2.,16.3.2025**

**Rezervace zapotřebí.,**

**Každé pondělí a úterý od 19.00 hod . Výuka češtiny.**

(Zuzana Vasich)

## ACT

### Beseda - Czechoslovak - Australian Association in

Canberra and Region, Unit 12/ 18 Shropshire Str., Queanbeyan NSW 2620, [www.beseda.org.au](http://www.beseda.org.au).  
otevřeno první a třetí sobotu v měsíci od 14.30 do 17.00 (2.30pm-5pm)

## ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

**Czech & Slovak Association in Western Australia, Inc.**

6/321 Hareborne St., Glendalough WA 6016

President: Jitka Smith 0406 026 840

Secretary: Martina Thomsova 0424 295 969

Email: [CzechSlovakWA@hotmail.com](mailto:CzechSlovakWA@hotmail.com)

Web: [www.CzechSlovakWA.org](http://www.CzechSlovakWA.org)

KLOKAN vychází 12x ročně

## RADIO SBS AUSTRALIA

**SBS Radio – Czech Program Už není**

**Radio 4EB 98.1FM - Brisbane České vysílání**

Canberra rádio . 91.1 FM

**slovenské vysílání .**

každú nedeľu od 19.00 do 20.00

SBS2 Frekvencie v hlavných mestách

FM Adelaide 106.3fm ; Adelaide Foothills 95.1fm

Brisbane 93.3fm ; Canberra 105.5fm

Darwin 100.9fm ; Hobart 105.7fm

Melbourne 93.1fm ; Perth 96.9fm

Sydney 97.7fm



Poznámka vydavatele

Toto číslo jest posláno do tiskárny 6.dubna Léta Páně 2026



## VÁLKA S ÍRÁNEM:

### Konec Si Ťin-pchingova „čínského snu“

Gordon G. Chang 2. dubna 2026

Americké a izraelské údery výrazně oslabily schopnost Íránu vést válku.

Možná ještě důležitější ale je, že tyto údery ukončují Si Ťin-pchingův oblíbený „čínský sen“ o národní obrodě a dominanci. V Pekingu dnes téměř všichni vědí, že se čínský vůdce ve věci dlouhodobého směru vývoje Spojených států mylil.

Si Ťin-pching byl přesvědčen o tom, že světu bude po zbytek tohoto století dominovat Čína, a neváhal to říci nahlas. Vladimíru Putinovi čínský vůdce při jejich 40. setkání v Moskvě v březnu 2023 řekl:

„Blíží se změna, jaká tu nebyla už 100 let. A my na této změně pracujeme společně.“

Tento názor souzněl i se Si Ťin-pchingovou oblíbenou větou: „Východ vzkvétá a Západ upadá.“

Mnoho lidí z politických kruhů ve Washingtonu a New Yorku v této věci se Si Ťin-pchingem v podstatě souhlasilo a narativ o řízeném úpadku Ameriky přijalo.

Nikoliv však prezident Donald Trump. Pomocí velmi působivé vojenské operace 3. ledna 2026 USA zadržely venezuelského prezidenta Nicoláse Madura a jeho manželku a nyní se chystají svrhnout íránskou teokracii.

Tyto americké vojenské akce účinně ukončují čínský vliv, a to jak v přímo dotčených zemích, tak i jinde – částečně proto, že Si Ťin-pching nebyl schopen tyto americké vojenské akce zastavit. Kroky amerického prezidenta Donalda Trumpa rovněž vedly k přehodnocení americké moci Pekingem.

Hongkongský deník *South China Morning Post*, který často odráží postoje Pekingu, uvedl, že likvidace íránského vedení v prvních okamžicích války „zdůrazňuje převahu americké vojenské moci a je v rozporu s názorem rozšířeným v Číně, že moc Spojených států slábne.“

Čínští analytici nyní přehodnocují své názory.

Například čínský politolog a poradce čínské vlády Čeng Jung-nien v rozhovoru zveřejněném na webu čínského Ústavu mezinárodních vztahů (*Institute of International Affairs*) řekl: „Navzdory četným problémům v politické a sociální sféře nesmíme schopnosti Ameriky v žádném případě podceňovat.“

Čínským státem a Komunistickou stranou Číny ovládaná média zintenzivnila své útoky proti USA na začátku globální recese v roce 2008.

Čínská média svoji propagandu v poslední době dost přitvrdila a vykreslovala Spojené státy jako zemi na pokraji krachu. Například loni se v čínských sociálních médiích stal populární virální mem „kill line“ ukazující, že Američané jsou uvězněni v nezvratné sestupné spirále. Mediální obraz trápících se Američanů byl možná obrannou reakcí na všudypřítomnou úzkost a pesimismus v čínské společnosti, ale v každém případě odrážel Si Ťin-pchingův světový názor.

Trumpovy údery ve Venezuele a Íránu se časově sešly se zprávami o chaosu v Pekingu. Zmatek je nejviditelnější v Čínské lidové osvobozené armádě, která se prostřednictvím své Ústřední vojenské komise zodpovídá přímo Komunistické straně Číny, nikoliv ústřední vládě.

Pekingem nyní kolují zvěsti o absenci mnoha armádních důstojníků na právě skončených „dvou zasedáních“ – zasedání Všečínského shromáždění lidových zástupců a Čínského lidového politického poradního shromáždění.

Charles Burton z think tanku *Sinopsis Gatestonu* řekl: „Ohromující ukázka moderní výzbroje americké armády a bezchybná operační koordinace pod vedením vrchního velitele

prezidenta Trumpa je v ostrém kontrastu s vnitřními nepokoji sužujícími Si Ťin-pchingovu Čínskou lidovou osvobozenou armádu.“ „V poslední době se oběti čistek stalo více než sto vysokých armádních důstojníků a jejich absence byla na velkých shromážděních v Pekingu tento měsíc nápadná.“

Pozornost však nepřitáhla jen jejich nepřítomnost. Bývalý kanadský diplomat v Pekingu a autor knihy *The Beaver and the Dragon: How China Out-Maneuvered Canada's Diplomacy, Security, and Sovereignty* (Bobr a drak: Jak Čína přelstila kanadskou diplomacii, bezpečnost a suverenitu) dále řekl: „Si Ťin-pchingův projev k armádě, v němž naléhavě žádal o neochvějně dodržování

„závazků k předsedovi Ústřední vojenské komise“ – čímž v podstatě požadoval loajalitu k němu samotnému – vyzařoval nezaměnitelnou atmosféru naléhavosti a zoufalství.“

Si Ťin-pching odvolává generály již více než deset let, ale přesto se mu stále nepodařilo vytvořit jemu loajální důstojnický sbor.

Ústřední vojenská komise má po Si Ťin-pchingových čistkách jen dva členy z původních sedmi. Jsou jimi sám Si a politický komisař generál Čang Šeng-min. Stručně řečeno, v komisi nezůstali žádní operační důstojníci a tím byla fakticky přerušena velitelská struktura. V čele armády nezůstali žádní skuteční bojovníci.

Si Ťin-pchingovy neustálé čistky a vyšetřování v tuto chvíli čínské armádě znemožňují zahájit velké vojenské operace, jako například invazi na Tchajwan.

„Si Ťin-pchingovy grandiózní vize o nadvládě Číny, která zastíní dominanci USA,“ říká Burton, „nyní vypadají ještě prázdněji.“

## Jak se mně chtělo kadit v koloně na D1 Sněžil! Takže před jízdou po d1 je třeba se vyprázdnit, nebo se vám může přihodit...

Camille G od Brna

Tak víme všeci, že jet do Práglu po D1 neboli potratovkou se rovná velmi adrenalinovému zážitku a boji o přežití. Se divím, že někoho z těch „chytráků ve vládě“ nenapadlo prodávat jednodenní známku na jízdu v pravém pruhu pro polské ženy a v levém pro trpící zácpou jako nejúčinnější laxativum s názvem např. „Vy se v levém tak bát, až se vám bude chtít srát!“ Neznám teda nikoho, kdo by neměl nějaké zážitek a mnozí tam ze strachu a z úleku, když dobrzdžovali za kamazem, kterej se jim tam nasral v kopcu do levého v 80kilometrové rychlosti, pustili v lepším případě moč a v horším se dosrali, anebo v nejhorším jako švára prostě nedobrzdili a napasovali to pod něj. Jemu se teda povedla i přestavba auta na kabrouša. Vod tý doby u Humpolce říkáme jednomu místu: „U Uražené palice“. Ale cajk, švára přežil, ovšem rozhodilo mu to nohy až na zadní sedadla a palice mu nějak čas ve větru blbě držela.

A teď, co všechno máme v ceně dálniční známky. D1 naučí i toho největšího slušňáka chrlit ze sebe nadávky, že i starej dlaždič (a já), by se červenal, donutí ateisty odříkávat modlitby a vesměs všichni vykřikneme větu: „Mami, pomoc!“ Někteří tedy tuto větu později zopakují do telefonu, když to nevyjde a musí pro ně dojet. Dálniční známky a jejich zdražovačku plně chápu, protože za adrenalinové zážitky se cáluje a vzhledem k více a více omezením a rozjebanému stavu povrchu, se divím, že nezdražili ještě tento rok, že je nenapadlo, že může povrch sloužit k výdělečně činnosti, a to k tlučení másla. V Brnisku naložíte smetanu, v Práglu máte máslo. Když se někde v půlce rozsekáte, tak i s různými příchutěmi. Pokud si postojíte v koloně, dovezete zakysanou smetanu. Navíc máte v ceně dálničky i strašidelné zážitky, to se mně zdá super, neboť U Devíti křížů už je každé celkem unavené, takže zjevující se nevěsta aspoň zvedne tláček a pořádně se vyprázdní. Amatéri a cizinci, co to neznaj, se tam samozřejmě vysekají. Nechápu, proč už dávno tam není cedule jako prase s obrázkem bubáka a s nápisem: „Nevěsty si nevsímejte a ostatních zjevujících se osob taky ne, to jsou ti, co si všímali“. Navíc v ceně dálničky je i zážitek hodný sado maso salónů, protože za poslední roky se mezi kamionáky rozmohl takový zvyk, že když si dovolíte na ně zatroubit, tak oni troubí na vás a pokud nemáte na autě sirénu z Titaniku, tak zažijete i slušný ponižení a slabším kusům se z toho i pár dní nepostaví. Protože jsme samozřejmě absolvovali již mnohokrát jízdu po D1 (skóre v rodině, zatím tři auta na totálku) a mnohokrát jsme stáli v nekonečných kolonách. Když jednou můj chlap Zbyněček přišel s nápadem, jestli nechceme jet se synem a s ním na otočku do Práglu (teď už vím, že otočka může na D1 znamenat 12 hodin), nevím dodnes proč, ale souhlasila jsem. A protože jisté zkušenosti už jsme měli, dali jsme do auta vše nezbytné pro jízdu po D1. Lahev s vodou, několik tatrošek, toaleták, kanystr s benzínem, polštářky a jelo se. O pár hodin později se výbava ukázala jako neúplná. Cesta tam byla až na to, že začínalo sněžit a bylo skoro minus deset, v celku pohodička, jen syn si od poloviny cesty díky tatínkovi obohatil slovník o: „Ta vyzobaná slunečnice snad nemohla dostat papíry!“ a o pár šovinistických keců: „Pšónci (Poláci), že jsou hovada, kaštani (Rakušáci) namachrovanci a opičáci (Maďaři) by neměli vůbec řídit.“ Kolem

páté jsme vyjžděli z Prahy, tma, věchorec si pohazoval s malejma autama, co se musej oblíkat ze strany na stranu, díky hustému sněžení, kdy vločky dosahovali velikosti dezertních talířků, tak viditelnost skoro nulová. Tradičně jsme se ještě stavili na McDonald's, syn dostal Happy Meal (od té doby již nekupujeme, název mě poněkud dráždí) a všichni jsme si ještě ke všem těm burgerům koupili velký vanilkový Milk Shake. Tuto kombinaci píšu proto, že mnozí se slabším pajšlem si jen přečtou dvakrát po sobě a doserou se. Takže si umíte představit, co se nám odehrávalo u Humpolce ve střevech, kde jsme uvízli v koloně. První hodinu se auta ani nehla a všem se začlo chtít čůrat. Kluci vyřešili jednoduše, já se silou myšlenky snažila přesvědčit tělo k růstu šulcka, abych se mohla jít, jak kluci vyčůrat ve stoje. Marně. Po další hodině jsem donutila kluky dopít vše v kelímcích, posunula jsem si sedadlo dozadu a přidřepla jsem si pod palubovku a postupně jsem naplnila kelímky. Já jsem se tedy vyprázdnila a klukům se začalo chtít z toho množství vypitého zase chtít čůrat. Voňku v autě přerazil zápach moči, úplně jsem se tedy do kelímku netrefila. Zjistila jsem, že křeče v břiše nejsou z přeplněného močíku, ale že se zadním východem derou ven ty burgery s Milk Shakem. Litovala jsem, že jsem si neoblékla dlouhý kabát a sukni. To bych si mohla venku jen přidřepnout. Teď už vím, že rifle a krátkou bundu na cestu nikdy. Kolona se po třech hodinách posunula jen o kilometr. Snažila jsem si představovat, jak můj svěrač je přehradní hráz a když povolí, zatopím lidi. To fungovalo tak půl hodky. Tak jsem přitvrdila a představovala jsem si jen děti a zvířata. Později už jen mé milované koně. Za další hodinu už byl ze mě „masový vrah“, protože už mě vše živé bylo u prdele. Vyzkoušela jsem všechny polohy, jak si co nejlépe zacpat východ a když jsem se pokoušela v zoufalství si sednou na řadící páku, Zbyněček chytil nerva a vyhodil mě z auta se slovy: „Ser na lidi, je tak hustá vánice, že tě nikdo neuvidí.“ Vyběhla jsem ven, pobíhala jsem v odstavním pruhu a hledala vhodné místo. Ty holé stráně úplně nesplňovali mou představu o soukromí. Všichni z aut čuměli a bylo mně jasný, že si to budou fotit a natáčet a než dojedeme do Brna, bude toho plnej Facebook a navíc jsem chytla paniku, že se zrovna auta rozjedou a kluky nedoběhnu. Utíkala jsem nazpět k autu, někdo začal troubit (později jsem zjistila, že to byl Zbyněček, když viděl, že utíkám k jinému černému autu). Otevřela jsem dveře, dosedla jsem a nasraně říkám: „...rva já se asi fakt doseru.“ Překvapený řidič mě odpověděl, že on už asi taky. Úlekem se mi povolil svěrač a já se mu tam posrala. Hanbou jsem chytla barvu přezrálého cherry rajčátka, vykoktala jsem omluvu a opatrně jsem vystoupila. Už je to teda pár let, ale myslím, že ten pán tam v šoku stojí doteď a čistí si sedadlo. Došourala jsem se nějak do našeho auta, spěchat jsem už nemusela a ani to dost dobře nešlo, vzhledem k náplni v gatčích. Opatrně jsem dosedla na sedadlo a Zbyněček pronesl: „Soudím podle chůze a smradu, že se nám maminka dosrala.“ Musela jsem se pod palubovkou, formou hadích tanců s prvky jógy zbavit kalhot, a to za nehorázného smíchu kluků. Synátor najednou ztichl a pak říká: „Mami, já se posral taky.“ Po pěti minutách, letěli mé kalhoty do škarpy a jelikož byl syn preck, tak tomu Zbyněček čistil sněhem zadek venku, ale velmi svéráznou metodou, která vytvořila nový jízdní pruh v hnědě barvě. Jelikož jsem samozřejmě neměla náhradní hadry, já i syn, jsme seděli v autě od pasu nazí, přes sebe bundy. A jestli si myslíte, že to tímto

skončilo tak ani náhodou. Po další hodině, kdy už kolona popojížděla, jsem přemluvila Zbyněčka, aby mně půjčil aspoň trenky, že se cítím fakt blbě. Takže když auta opět přestala popojíždět, Zbyněček nakonec svolil a sundal si kalhoty a dával mě ty trenky. Nikdo z nás si nevěšiml, že už jsme se dostali skoro až k té hromadné nehodě a u auta nám stojí pecka s držkou otevřenou tak, že mu tam sněžilo. „Myslím, že už musel vidět v životě hodně, ale dva dospěláky a dítě a všechny bez kalhot ještě ne.“ četla jsem z jeho výrazu tváře. Zbyněček stáhl okno, cajt se naklonil a zřejmě dostal zásah fekálním oděrem, neboť okamžitě poodstoupil a naznačil jednou rukou, druhou měl přes hubu, zřejmě se mu nablívalo, že má jít Zbyněček na vysvětlovačku ven. Ten ještě, než vystoupil, tak procedil skrz zuby: „Je ti jasný, že jestli to bude .okot, tak já jdu sedět a děcko nám veme sociálka!“ Chtěla jsem jít raději s ním, ale v těch pruhovaných trenkách, které na mně vypadali jako bermudy, bych asi moc důvěryhodně nepůsobila, a navíc byla hrozná kosa. Už po minutě, co mu bylo vysvětlováno, že nejsme perverzáci, ale že jsme se dosrali (zápach v autě jako důkaz už znovu nechtěl), tak šel od smíchu do předklonu a slzel od smíchu. Když odcházel, tak se ještě zeptal, jestli jsme Brňáci (asi si chtěl potvrdit, co se o nich říká). Každopádně trvalo pár let, než nás Zbyněček vzal zase na výlet po D1 a v kufru máme od té doby malý chemický hajzlík a náhradní hadry.

### Příběh z kulturního obohacování:

Emmanuel Abayisenga, migrant z Rwandy, jehož žádost o azyl byla opakovaně zamítnuta, i přes nařízenou deportaci zůstával ve Francii.

Přihlásil se v Nantes jako dobrovolný údržbář katedrály z 15. století, a jakmile mu dali klíče, zapálil ji. Mezi jinými artefakty shořely i vzácné varhany ze 17. století.

Byl odsouzen pouze na 4 roky, kvůli „mentální poruše.“ Po pár měsících před-vězeňské psychiatrické léčby ho kněz otec Olivier Maire začal před spravedlností ukrývat.

Za to se mu odvděčil tím, že ho zavraždil.

Nyní ho budou Francouzští daňoví poplatníci dalších 30 let žít a platit mu pobyt za mřížemi.

Zdroj:

[https://www.lemonde.fr/en/france/article/2026/01/20/trial-opens-for-man-accused-of-killing-french-priest-who-sheltered-him\\_6749605\\_7.html](https://www.lemonde.fr/en/france/article/2026/01/20/trial-opens-for-man-accused-of-killing-french-priest-who-sheltered-him_6749605_7.html)

„To je hezké dítě, celý tatínek?“

„No právě, byla bych raději, kdyby se podobalo manželovi?“

Volá žena na svého manžela, který jí přistihl s milencem? „Proboha Péto, snad nechceš zastřelit otce tvých dětí,“

„Pane doktore,“ povídá ustaraná matka: „Náš syn si pořád hraje na písku a dělá bábovičky. Dá se to nějak léčit?“

„Proč by se to mělo léčit?“ diví se lékař. „To je přece normální.“

„My si to s manželem taky myslíme, ale snacha se s ním chce kvůli tomu rozvést!“

Učitelka volá . jednomu z rodičů: „Dobrý den, váš syn neustále lže.“

Volající nato: „No, tak to je v tom fakt dobřej, protože já: žádného syna nemám!“

## Olga Havlová

30 let bez první porevoluční dámy Olgy Havlové, kterou jsme milovali. Měla odvahu říkat, co si myslí

Ivana Ašenbrennerová 2026

**Letos uplynulo třicet let od smrti první dámy porevoluční historie Olgy Havlové. Během šesti let, kdy byl Václav Havel prezidentem, si dokázala získat obrovské sympatie. Na nic si nehrála, byla autentická. Jeden z důvodů, proč ji v lednu 1996 tolik lidí oplakávalo.**

Václav Havel jí říkal bručouně, a i když vztah mezi nimi nebyla někdy velká romantika, patřili prostě k sobě. Zdánlivě dvě nesourodé bytosti, každá z jiného světa. On intelektuální synek, ona chudá holka ze Žižkova, proletářské čtvrti, kde rozhodně nebylo místo ani čas na nějaké povrchnosti.

Není divu, že z Olgy vyrostla žena stejného ducha, jako byl duch Žižkova. Pro někoho možná tvrdá a syrová, ovšem v žádném případě princezna na hrášku, která by se bála práce nebo drsných podmínek. Tak o ní píše i Pavel Kosatík ve své knize *Devět žen z hradu*.

### Dívka ze Žižkova

Narodila se v červenci 1933 a její **otec rodinu opustil**, když bylo Olze šest let. Matka pracovala jako dělnice a z jednoho platu živila tři děti. Snadné to nebylo, ale podle vyprávění Olgy byla **matka silná žena, která se nevzdávala**.

Tenhle povahový rys po ní zdědila, a protože v rodině chyběl chlap, všechno musela dělat Olga spolu se sourozenci. Byla zvyklá pracovat rukama a práce se nebála. Možná i proto nebyla typická holka s romantickými představami a růžovými brýlemi.

### Vždy se odlišovala

Přestože rodina penězi nehýřila a nebylo jich nazbyt, díky matce, která milovala divadlo a kino, získala Olga svým způsobem umělecký přehled. Snad proto **nikdy později nepůsobila ve společnosti Václava trapně, její přirozená inteligence ji vždy navedla správným směrem**. Nemusela se stydět, a ji ani nenapadlo se stydět.

Olga se také vždy odlišovala od svých vrstevníků, když v roce 1948 přišli k moci komunisté, Olga místo toho, aby se přidala k většině, raději se začala učit v Baťových závodech, přestože by studium na střední škole hravě zvládala. Její matka přitom do KSČ vstoupila už v roce 1945 a naivně věřila v lepší budoucnost.

Olga byla jiná, když spolužáci vstupovali do Pionýra a později do SSM, ona jakékoli snahy bojkotovala, a dokud to šlo, chodila do Sokola a Junáka.

### Překážky osudu uměla překonávat

Kde se vzal její antikomunistický postoj? Možná podvědomě vycítila, že život nejsou jen plané sliby, možná proto, že **během osvobození podle vyprávění členů rodiny ruští vojáci znásilnili její matku**. A možná prostě proto, že nechtěla jít s davem a vždy toužila být svá. Nevadilo jí, že se půjde učit, proč taky.

Bohužel v té době **přišla o čtyři prsty na levé ruce** a dostala invalidní důchod. To by ale nebyla Olga, aby se nechala dohnat nepřízní osudu. Kdo z nás si později v době úřadování Václava Havla po listopadu 1989 vůbec všiml, že nemá prsty? Možná jen skutečně ten, kdo stál těsně vedle ní.

Uměla překonávat překážky, proto překonala i tuhle. Dokazovala sama sobě i ostatním, že i s handicapem lze plnohodnotně žít a dělat věci, které ji těší.

Pletla, háčkovala, psala na stroji – a to rozhodně nebyla snadná věc! Povaha Olgy už ale taková byla.

Tvrdá, nekompromisní sama k sobě. Žádné kudrlinky a zbytečné řeči, ty nesnášela.

### Havel jí ukázal jiný život

V padesátých letech pracovala, kde se dalo. Spravovala punčochy, pracovala v bazaru i v účtárně, nikde se neztratila. Aby byl její život barevnější, navštěvovala často divadla, i když repertoár v té době nebyl právě nejpestřejší. Chodila do Národního, do Městských divadel pražských i mezi ochotníky.

Uvnitř v sobě pak nosila obrovskou **touhu hrát, stát se také herečkou**. I proto začala ve dvaceti chodit na hodiny herectví, napsala i scénář do televize a byla velkou fanynkou Gérarda Philipa. **Pár menších rolí si zahrála mezi ochotníky, ale hereckou hvězdou se nestala**.

Místo toho v roce 1953 potkala Václava Havla. On byl o tři roky mladší, ona tehdy chodila s Ladislavem Trojanem. Vašek byl svým způsobem trochu přerostlé dítě, a ona ho tak zřejmě zpočátku brala. Sedmnáctiletý Václav byl sice z intelektuální rodiny, ale ani on neměl na růžích ustláno.

Dítě z rodiny třídního nepřítele, nemohl studovat, tak pracoval jako laborant. Měl ale něco, co Olze nesmírně imponovalo. Byl vzdělaný, měl přehled nejen v literatuře, takže povídání s ním bylo jako pohazení po duši. Měl talent a nesmírnou energii, což se Olze muselo zamlouvat.

### Bez servítků

Líbilo se jí také to, že ji Václav začal vodit mezi spisovatele a scházeli se v pražské kavárně Slavia. Václav zase oceňoval její „žičkovské“ zkušenosti a přímost. Nesnažila se nikomu vlichotit a na první pohled mohla působit stroze. Když ji Václav přivedl poprvé do rodiny, moc dobře se tam necítila.

Přece jen, byla holka z úplně jiného prostředí, a Havlovi rodiče jí to v podstatě dávali najevo také. Bylo lepší, když mlčela a raději poslouchala.

**Nepatřila k ženám, které by se snažily zavděčit budoucí tchyni. Ta ostatně Olgu moc nemusela a nepovažovala ji ani trochu za vhodnou nevěstu**.

Energická, svá a přímá Olga, která si nebrala servítky, měla na Václava od začátku velký vliv. Ovlivnila ho silně a ukázala mu, že svět může vypadat i jinak.

Navíc byla tak trochu jako jeho starší sestra, či dokonce matka, která ho ochraňovala. Však to také později Havel mnohokrát řekl, že **byla jeho základní životní jistotou, kterou nedokázalo nic otřást**.

### Druhý domov

Po desetileté známosti se teprve vzali, to už byl Havel úspěšný dramatik. Oba pracovali v Divadle Na zábradlí, což byl další důkaz toho, že se snažila být Václavovi rovnoprávnou partnerkou. Manželé **žili společně s Havlovou matkou v bytě** na Rašínově nábřeží, což zrovna nebylo ideální.

**Koupě chalupy na Hrádečku** byla tedy celkem přirozená věc, která vyplynula ze situace. Právě tam začali budovat nový život. V době normalizace na Hrádečku i bydleli, snad i proto, že se tam cítili nejsvobodněji. Po roce 1968 se Havel ocitl na černé listině.

Spousta lidí ho začala přehlížet, jeho hry byly zakázané a Havlovi se stali de facto psanci. První polovinu sedmdesátých let prožili na Hrádečku téměř o samotě. Za zády však neustále měli tajnou policii. Přesto se stal Hrádeček azylem pro disidenty a členy undergroundu. Vždy se chovala přátelsky a pohostinsky.

Celý život tvrdila, že v jednoduchosti je síla. A že není nutné komplikovat si život nadbytečným myšlením. Neřešit podružnosti a být svému okolí oporou. A Havlovi byla oporou skutečně velkou.

Dobře mu taky radila a dokázala mu i vytknout chyby. Vlasta Chramostová o ní řekla, že nebyla žádný milánek vůči lidem, ale že byla bytost ze Žižkova, která měla ohromný instinkt na lidi.

### Zdolané krize

Když zjistila, že někdo hodil Havla přes palubu, přestala se s ním bavit. Byla nekompromisní. **Zažívala pády, výsledky StB, čelila domovním prohlídkám**. Jejich manželství nebylo ideální, prožívali i **krize, největší asi v době, kdy byl Havel ve vězení**. Havel sám o sobě prohlásil: „*Jak už to u mnohých smrtelníků bývá, i můj život byl provázen různými citovými vztahy a na mém nebeském kontě je rozhodně víc než jen jeden hřích.*“

Přesto manželství vydrželo, zřejmě i díky její statečnosti a síle, ale také lásce, která je spojovala. Z dopisů, které jí Havel psal z vězení a které později vyšly knižně jako *Dopisy Olze*, je zcela jasně patrné, jak moc pro něj Olga znamenala. „*Nevím, čím bych byl a jak bych skončil, kdybych tě neměl téměř celý život jako svou sebekontrolu, oporu, vzpruhu a autocenzuru, své permanentní uzemnění a zároveň svůj sytič, jako jakési zrcadlo, které mi pomáhá ověřovat si sebe sama.*“

Olga moc dobře **věděla, že Václav má ženy rád**, a jeho mimomanželské avantýry jejich vztah překonal. Ostatně i ona měla v tomto směru „svůj život“. V době, kdy byl **Václav ve vězení, si i ona našla přítele**, stal se jím herec Jan Kašpar z Divadla na tahu. Byl o dvacet let mladší a s manželi se blíže přátelil.

Až do své smrti měl Kašpar na zdi v kuchyni prý její fotografii. Havel o jejich poměru věděl, ostatně mu to po propuštění z vězení Olga sama prozradila. O rozvodu se ale nemluvilo, nadále se měli rádi a vážili si jeden druhého. Jen prostě začali žít trochu jinak. S Kašparem se scházeli ještě nějakou dobu, dokonce spolu byli v Americe.

### První dáma v džínách

Po listopadu 1989 se stal Václav Havel prezidentem a Olga první dámou. Vůbec si to nepřála, zájem o Havla se mnohonásobně zvětšil a z prezidenta se stala celebrita. A z Olgy první dáma. **Nerada se fotila a pózovala, nebyla typem ženy, která chodila po obchodech a vybírala si drahé róby**. Moc ale dobře věděla, že první dáma musí reprezentovat.

Nemusela náhrdelníky ani náušnice, její vkus byl vytríbený, ale skromný. Mnohdy si prý posteskla: „*Kdy už přijdou časy, kdy budu moct chodit zase jen v džínách a ve svetru?*“ Místo okázalosti se zaměřila na pomoc lidem se zdravotním postižením, založila Výbor dobré vůle, který funguje dodnes.

Podílela se na renovaci Pražského hradu a účastnila se mnoha dobrovolnických akcí. Státnické oficiality snášela těžko, nikdy to ale nedala najevo, vždy se chovala diplomaticky jako skutečná dáma. Taky jí byla. Když se v roce 1994 dozvěděla, že má nádor, statečně přijala svůj osud a bojovala tak dlouho, jak jen to šlo.

Pracovala a naposledy se na veřejnosti objevila v roce 1995, na vernisáži fotografa, svého kamaráda, Bohdana Holomíčka.

V listopadu téhož roku obdržela titul Žena roku, který ji potěšil. **Zemřela 27. ledna 1996 v přítomnosti manžela, zdravotní sestry a jejich milované fenky Duly**.

To, že byla milovaná, se ostatně ukázalo na jejím pohřbu. Tisíce lidí se přišly poklonit ženě, která byla „krásně svá“, jak o ní řekl Milan Uhde. Ženě, která měla odvahu říkat, co si myslí.

Text vyšel ve speciálu časopisu Vlasta Ženy revoluce

## Vaření

Vitek Jiras Praha

### Kulinářský armageddon: Jak nás televize uvaří k smrti

#### Poznámka: Vtípní psaní.

Opravdu mě nebaví vysvětlovat, že jsem něco nemyslel doslova, ale jen jako formu nadsázky.

Ach, televize, ta velebná kazatelna gastronomického šílenství a nekonečného utrpení! Kdysi, za časů našich babiček, kdy lidé jedli proto, aby neumřeli hladu, a ne aby nasbírali lajky na Instagramu za avokádový toast s jedlým zlatem, bylo všechno tak prosté. Tehdy stačilo utřít česnek na koleno, hodit do hrnce, co dům dal, a bylo hotovo. Dnes nám však obrazovky dennodenně servírují kulinářskou okupaci tak brutální, že by jí nepohrdla ani Hitlerova armáda u Stalingradu.

#### Ráno: Probouzení do světa, kde snídaně není jídlo, ale výkřik do tmy

Začíná to hned po probuzení. Normální smrtelník s kocovinou po noční směně nebo víkendové kalbě zoufale loví v lednici zbytky včerejšího rohlíku se salámem. Ovšem nějaký šílenec v růžové zástěře v telce nám s cukrkandlovým úsměvem vmete do tváře, že správný začátek dne vypadá třeba takto: quinoa lívance s matcha šlehačkou, posypané jedlými květy a pokapané medem od včel, které byly během medobraní masírované šafránovými rukavicemi. Proboha, kdo tohle dobrovolně konzumuje před osmou ráno? Normální člověk přece zblajzne rohlík se salámem (nebo rovnou salám bez rohlíku) a kávu tak silnou, že by oživila i mumii faraona Tutanchamona. Ale ne - my přece musíme začít den jako správní foodie hipsteri, jinak jsme v očích společnosti totální troglodyti! Pokud si tedy nedáme avokádový pudink s chia semínky a goji bobulemi, pak jsme prostě selhali jako lidské bytosti a musíme se s tím přes den nějak vyrovnat.

#### Oběd: Hodina pravdy, kdy zjistíme, že naše jídlo je odpad

Pak přichází poledne, ta posvátná chvíle, kdy usedáme k talíři své domácí bramborové kaše (dnes bramborové piré), kterou jsme celé dětství milovali, jen abychom si pustili MasterChefa a dozvěděli se, že naše jídlo by se hodilo maximálně tak jako výplň polštáře. Nebo ještě hůř - narazíme na Pohlreichovo ego trip, kde nám chlápek v čepici a s výrazem, jako by právě ochutnal kyselý okurky po půlroční kúře, vysvětlí, že smažit cibulku na másle je vrchol gastronomického umění. A nezapomeňme na Hříšné obědy, kde se dozvídáme, že i obyčejná pizza musí být artianská, s domácím kváskem pěstovaným v himálajské solné jeskyni a rajčátky fermentovanými za svitu luny, ideálně za úplňku, protože jinak jsme vlastně jen primitivové, kteří by nejradši jedli napůl syrové maso nad ohněm jako pralidi.

#### Večer: Když pečení koláčů připomíná alchymii středověkých čarodějů

A večer? To je teprve ta pravá masakura psychóza. Peče celá země, Vaříme pod tlakem, Bake Off - pečeme jinak - pořady, které nám dokážou, že i obyčejný jablečný závin je vlastně vědecký experiment, při kterém by i Einstein ztratil nervy a uvědomil by si, že i teorie koláče je relativní. A samozřejmě nesmí chybět britský šéfkuchař Gordon Ramsay a jeho nekonečný řev, protože co by to bylo za vaření bez toho, aby nám někdo řekl, že naše jídlo vypadá jako "vzvrácená taška od luxusního designéra" nebo "vydávaný kočkolit"?

#### Realita: Kde končí gastronomické sny a začíná život

A nejhorší na tom všem je, že to nikdo vlastně nepotřebuje. Většina lidí stejně nakonec skončí u rohlíku s párkem a hořčicí ze samošky, nebo s 20 deky vlašáku z místní večerky, protože kdo má čas každý den vyrábět dekonstruovaný cheesecake s růžovým pepřem a karamelizovanými fíky? Nebo dekonstruovanou tiramisu s levandulovou espumou?

Ale televize musí pokračovat v téhle gastronomické frašce, protože jinak bychom si možná uvědomili, že vaření není extrémní sport, ale prostě jen způsob, jak se nezbláznit hladu. A když máme chuť na nějakou mňamku, do té naší oblíbené restauračky na rohu si vždycky můžeme skočit.

#### Když už i instantní polévka je úleva

Takže díky, televize, za to, že jsi z jídla udělala stresující, nekonečnou soutěž, kde každý, kdo si nedokáže vyrobit vlastní tofu z mungo fazolí vypěstovaných na balkóně, nebo mozzarellu z buvolího mléka, je považovaný za kulinářského analfabeta. Snad jednou přijde den, kdy se obrazovky opět zaplní něčím užitečným - třeba dokumentem o tom, jak si rychle ohřát kudrnatou polévku. Ale do té doby - dobrou chuť a hodně štěstí v téhle kuchařské dystopii!

ps: Nepropaguji rozhodně konzumaci junk food. Pošmáknout si na něčem dobrém se dá i z receptu od babiček.

#### Kuchařští mesiášové a jejich svatá válka za (ne)dostupné ingredience

Poznámka: Kdo nedokáže rozeznat různé rejstříky humoru a nuance vtípu, necht' prosím radši nechte.

Je to neuvěřitelné, ale zdá se, že každý druhý pořad o vaření musí nutně vést buďto šlechtický seminář o tom, jak správně vybírat lanýže z Piemontu, nebo naopak proletářské kázání o tom, že kupovaný kečup je zločin proti lidskosti. A mezi tím vším se motá běžný smrtelník, který by si prostě jen rád uvařil věču, aniž by musel prodat svou ledvinu, aby si mohl dovolit bio quinou z And, nebo naopak poslouchal mentorování o tom, že pravý chlap vaří jen na sádle a všechno ostatní je slabota.

Na jedné straně barikády stojí ti gurmánští aristokrati, kteří nám s vážnou tváří vysvětlí, že bez šafránu za cenu menšího výletu do Dubaje prostě nemůžeme uvařit pořádné rizoto. A samozřejmě nesmí chybět truflový olej, protože jinak je každé jídlo jen ubohou náhražkou skutečného požitku. A co teprve wagyu hovězí, jehož cena je tak vysoká, že bychom za stejné peníze mohli měsíc žít celou rodinku - ale kdo by chtěl jíst obyč maso, že? Nezapomeňme také na morušový džem ze Švédska, himálajskou růžovou sůl a parmskou šunku krájenou pouze za úplňku, protože jinak prý ztrácí esenci. Každá maminka se 2 dětmi a hypotékou přece přirozeně běží do speciálního e-shopu pro gurmány, kde zaplatí třikrát tolik jen proto, aby na obalu stálo slovo artianský.

A pak jsou tu ti lidoví hrdinové, kteří sice tvrdí, že vaří prostě a chutně, ale ve skutečnosti nás chtějí přesvědčit, že pravá domácí marmeláda se musí dělat výhradně z vlastnoručně natrhaných lesních plodů (a pokud je kupujeme, jsme líná socka). Nebo že kdo si neudělá vlastní chleba z žitného kvasu, ten vlastně nežije. A samozřejmě nesmí chybět zaručené rady typu: "Prostě si pořídme kvalitní nůž za pět tisíc, jinak nemůžeme řádně krájet cibuli!" - protože každý dělnas v monterkách má přece doma japonskou ocel, kterou brousí jen při svitu měsíce.

A když už si myslíme, že unikneme alespoň na internetu, čeká tam na nás další armáda kuchařských guruů, kteří nás zasypou recepty, které musíme vyzkoušet, a triky, které změní náš život. Jenže pak zjistíme, že i ten nejobyčejnější česnekový dip najednou potřebuje fermentovaný česnek z Koreje a domácí majonézu z vajec slepic chovaných v hudebním pavilonu. Protože jinak to přece není ono.

Je to jako by celý svět propadl kolektivnímu šílenství, kde vaření už dávno není o jídle, ale o prestiži. Buďto utrácíme majlant za exotické suroviny, které jsme předtím ani neznali, nebo se musíme stát fanatickým domácím řemeslníkem, který všechno dělá od píky. A ten normální člověk, co by si prostě jen chtěl uklohnit něco dobrého, aniž by musel skládat gurmánské zkoušky nebo se stát

samozásobitelem, jen nechápavě kroutí hlavou a sahá po božské sekačce s okurkou (jen Bůh ví, co do ní vpašovali).

Protože někdy je nejlepší recept prostě přestat to řešit.

#### Kuchařské pořady: Luxusní fantazie vs. realita vyšťavených rodičů

Samozřejmě, umět uvařit je základní životní dovednost - naše babičky to dokázaly levou zadní, bez televizních mentorů v designerových zástěrách a bez nutnosti kupovat avokádový olej lisovaný za úplňku. Vařily poctivě, chutně a bez okázalého cirkusu: bramboráky, které držely pohromadě i bez chia semínek, svíčkovou, která nepotřebovala třicetileté víno z francouzského sklípku, a buchty, které se daly sníst, aniž bychom museli nejdřív vygooglit původ mouky. Jejich kuchyně byly prosté - sporák, pár hrnců a pořádný kus selského rozumu. Dnes by se v nich ovšem většina televizních kuchařských hvězd zalykala hrůzou, protože tam chyběl vestavěný robot na výrobu domácího hummusu a skleněná vitrina na vzduchem sušenou šunku.

Komu tedy vlastně tyhle přehnaně stylizované pořady prospívají? Především asi zbohatlickým dorotám (dříve na učňáku, ale dobře se vdaly) s nekonečným volným časem, jejichž největším životním dramatem je, že manžel-podnikatel nestihl večeri, protože zase jednou měl důležitý golf. Tyhle dámy pak celé dopoledne stráví přípravou lososa na pomerančovém karamelu s pečenou čekankou, zatímco jejich ultra-moderní kuchyně slouží hlavně jako instagramové studio, protože ve skutečnosti se v ní vaří tak třikrát do měsíce. Zbytek času jen září sterilní prázdnotou, dokud si dorota neobjedná sushi z dovozu, aby ušetřila čas před večerní jógou.

A pak je tu druhá skupina - vyčerpané mamky, které po celém dni v práci a po vyzvednutí děcek ze školy a kroužků ještě musejí nějak nakrmit rodinu. Nemají čas ani energii na pečené kachní prsíčko s brusinkovou redukcí, natož na domácí ravioli s ricottou od vlastnoručně dojené kozy. Místo toho sáhnou po osvědčených studených večerích, šunkoflecích, riziku nebo těstovinách s kupovanou omajdou, protože děcka to stejně zbaští radši než quinoový salát s grilovaným halloumi. A když je opravdu zle, přijde na řadu mražená pizza nebo párek v rohlíku - jídla, která by v televizní kuchařské show vyvolala kolektivní mdloby, ale v reálném životě zachraňují nervy a čas.

Televizní vaření se tak stalo jen dalším způsobem, jak lidem nenápadně naznačit: "Podívejte se, jak skvěle byste mohli jíst, kdybyste měli víc času, peněz a absence životních povinností." Je to krásná pohádka pro ty, kdo si mohou dovolit vařit jako v michelinské restauraci, ale naprosto mimo realitu pro většinu lidí, kteří jsou rádi, když večer vůbec něco teplého dostanou na stůl. A u dost rodin se to stejně řeší studenou kuchyní ve stylu "co lednička dá" nebo "ulov si sám" - samozřejmě když děcka trochu povyrosteou a jsou tohoto "lovu" schopná. Přitom ta skutečná kuchařská dovednost nespočívá v tom, umět dekonstruovat banánový pudink, ale v tom, ušetřit čas, uvařit levně a pořádně, a ještě aby to chutnalo. Možná by bylo lepší místo dalšího pořadu o lanýžích a foie gras natočit seriál o tom, jak uvařit večeri za 20 minut, když nás bolí hlava, děcka ještě nemají úkoly a řvou. Ale to by asi nebylo dost sexy pro ty, co vaření berou jako módní doplněk, a ne jako nutnou denní rutinu.

Takže až příště uvidíme dalšího kuchařského mága, jak s posvátnou úctou krájí lanýže bílým zlatým nožem, vzpomeňme si na to, že skutečné hrdinství není v exotických surovinách, ale v tom, přežít večeri bez nervového zhroucení. A pokud nám děti snědí alespoň párky s kečupem bez scény, máme vlastně michelinskou hvězdu života a mamku na cenu "hrdinka roku".

## Fakta o odsunu vyvracejí nepravdy exkancléřky Merkelové

PhDr. Jiří Jaroš Nickelli, ČSOL Brno II

Je všeobecně znám výrok paní exkancléřky Spolkové republiky Německa Angely Merkelové o odsunu, publikované jak v Německu, tak u nás:

"Pro odsun Němců nebyly žádné politické ani morální důvody". Opak je pravdou.

Uveďme historická, mnohokrát dokumentovaná fakta:

I) Programovým otcem odsunu Němců z území okupovaných států Evropy, nejen ČSR, nebyl žádný exilový československý politik, ani exilový prezident Beneš.

II) Ideovým otcem odsunu byl Neville Chamberlain, britský premiér, přesvědčený o zradě Hitlera po Mnichovu okupaci ČSR. Odsun však nevypracoval, zemřel.

III) Programovým otcem odsunu byl profesor John David Mabbott, z Oxfordu.

Na žádost britského odboru Central ministerstva zahraničí vypracoval memorandum a monografii "Transfer of Minorities" (Přesun menšin), kterou dokončil v květnu 1940!

Tedy v době začínající ofensivy proti Británii. (M.D.Brown, 2008, str. 176-177.)

Důvodem bylo rozhodnutí britských úřadů o přesunech německých menšin z okupovaných území Evropy, aby nebyla už nikdy zavdána příčina nové války.

Profesor Mabbott pak dostal objednávku na další knihu, a napsal dílo "National States and National Minorities", která zůstala v rukopise. (Brown, op.cit, str. 177.)

Takže důvody pro odsun byly stanoveny nejen pro ČSR, ale i pro ostatní evropské okupované země s německými menšinami.

IV) President Beneš obdržel Mabbottovo memorandum od britského politika Setona-Watsona a původně s odsunem nesouhlasil. Jako právník uvažoval nejdříve procesy s provinilými Němci. Ovšem Britové zamíni - lord Cadogan, s tím nesouhlasili:

"K principu vyhánět "viníky" se stavím spíše skepticky...protože se obávám, že by to mohlo vést k omezení našeho práva uskutečnit rozsáhlé přesuny obyvatelstva.

Budeme možná chtít (a Američané budou možná navrhnout) aby se tohoto léčebného prostředku použilo v hodně velkém měřítku". (Brown, str.190.)

Takže Britové odsun (přesun- Transfer) pokládali za léčebný prostředek.

V) Historik Brown v závěru své knihy odsoudil obvinění presidenta Beneše z etnických čistek, z nadbílání Stalinovi, z napomáhání komunistům k uchopení moci roku 1948.

Tato konstatování jsou v příkrém protikladu jak s výroky madam exkancléřky Merkelové, tak zejména se štváčskými útoky proti Benešovi a dekretální normotvorbě, prováděnými landsmany, jmenovitě pánem Posseltem a společníky, a českou pátou kolonou s pány Bělobrádkem, Pithartem, Urbanem, Vokřálem, a příkyvovači pány Sobotkou, Roučkem a dalšími.

Je hanba české historiografie a zejména akademické obce, že k těmto štváčským lživým útokům na presidenta Beneše stále po celá desetiletí mlčí.

Je hanba Čechů, Moravanů a Slezanů, že jejich presidenta Budovatele musí hájit britský vědec (a také švýcarský vědec Adrian von Aarburg v debatě s pány Kučery v ČT před lety). A že největšími lháři, štváči a nenávisťníky proti dr.Benešovi jsou u nás příslušníci vlastního národa. Kam jsme dospěli? Myslím, že do druhé protektorátní štvance v našich dějinách.

### Poznámka pána co nám to poslal:

S tímto clankem se neda nesouhlasit, návrh na odsun všech Němců z Evropy do jejich Německé vlasti navrhli Benesovi Spojenci jako prevenci pristi valky.

Bez jejich souhlasu by se to nedalo uskutečnit. Celkem jich bylo kolem 15 milionu z cele Evropy.

Ovšem vzdy se najdou "Zadek-Libajici" prospechari kteri by radi Benese Krizovali.

## Kim Peek s neuvěřitelnou pamětí.

Převzato

Dokázal číst dvě stránky najednou – jednu jedním okem, jednu druhým. Nazpaměť si slovo od slova 12 000 knih. Lékaři ho chtěli hospitalizovat. Jeho otec řekl ne – a tento „zlomený mozek“ inspiroval Rain Mana.

Když se Kim Peek 11. listopadu 1951 narodil, lékaři prohlédli jeho lebku a vynesli hrozný verdikt. Jeho hlava byla příliš velká. Skenování mozku ukázalo vážné abnormality: chybělo mu corpus callosum – svazek asi 200 milionů nervových vláken, který spojuje dvě mozkové hemisféry. Bez něj by, jak říkali, nikdy nebyl schopen chodit, mluvit ani žít samostatně. Zůstal by „zeleninou“. Poradili: „Okamžitě ho hospitalizovat.“

Jeho otec, Fran Peek, se však na novorozence podíval a řekl: „Ne.“ Vzal si ho domů. A brzy si uvědomil, že tento „jiný“ mozek je schopen věcí, které žádná „normální“ mysl nedokáže.

Už ve třech letech, zatímco se ostatní děti učily počítat do deseti, si Kim – zatímco poslouchal někoho, kdo čte knihu – pamatoval knihu slovo od slova. Nejen děj: každé jednotlivé slovo, každé číslo stránky, každou čárku. Otec mu četl večer; následující ráno Kim recitoval knihu celou, dopředu i dozadu, bez jediné chyby.

Postupem času se jeho schopnosti staly mimořádnými. Knihu dokázal přečíst asi za hodinu: jedno oko doleva, druhé doprava – dvě stránky, dvě simultánní čtení, zpracované jako jeden kus informace. Zapamatoval si 98 % toho, co přečetl. Během svého života si zapamatoval přibližně 12 000 knih: historie, literatura, zeměpis, hudba, sport, statistika, encyklopedie. Každý kousek data ukládal s ohromující přesností.

Zeptejte se ho, co se dělo 15. března 1847, a on vám řekne: jaký byl den, jaké události se staly, počasí, noviny. Chcete vědět, co znamená PSC nebo počet obyvatel města? Řekne vám to. Jeho mozek byl jako lidský superpočítač: obrovský, rychlý, spolehlivý. A žádný počítač s ním nemohl konkurovat.

Vědci ho důkladně studovali a snažili se pochopit: jak může mozek bez corpus callosum fungovat a dokonce dosáhnout nadlidské úrovně? Jedna teorie naznačovala, že bez této bariéry informace volně proudí a vytvářejí jedinečná neuronová spojení, skvělou paměť a mimořádné mozkové sítě. Jeho mysl však zůstávala záhadou. Nevysvětlitelným zázrakem.

Kim neměl rád, když ho někdo studoval. Zajímalo ho navazování kontaktů s lidmi. V roce 1984 se s ním na konferenci setkal scenárista Barry Morrow: chtěli mu ukázat překvapivý případ, ale to, co viděli, bylo něco hlubšího. Kim odpovídal na otázky týkající se dat, historických událostí a čísel s rychlostí a přesností stroje. Barry pochopil, že to není jen talent, ale hlas schopný lidskosti, zvědavosti a vřelosti. Z tohoto příběhu se stal film Rain Man, který měl premiéru v roce 1988 a získal čtyři Oscary. Pro mnohé to bylo poprvé, co slyšeli o savantském syndromu. Ale za Raymondem Babbittem stál Kim Peek: „jiný“ muž s neobvyklou myslí... a obrovským srdcem. Po filmu Kim a jeho otec hodně cestovali: školy, nemocnice, konference. Mnozí v něm viděli

zvláštní atrakci. Ale ti, kteří se k němu přiblížili, se rozplakali nebo se usmáli. Nenašli „číslo“, ale člověka, který naslouchal, který si pamatoval jména, který doporučoval knihu, díky kterému se lidé cítili vidět.

Kim zemřel 19. prosince 2009 ve věku 58 let na infarkt. Svět ztratil jednu z nejneobyčejnějších myslí, jaké kdy byly studovány. Ale ti, kteří se s ním setkali, ztratili něco ještě většího: schopnost věřit, že rozmanitost znamená bohatství, že „jiný“ mozek se může stát darem, že normalita není to jediné, na čem záleží. Jeho mozek byl darován vědě. Studie pokračovaly. I dnes se vědci snaží pochopit, jak by mysl bez „klasické“ struktury mohla mít tak obrovský potenciál. Objevili několik vodítek: ultravyvinuté paměťové oblasti, mnohočetná neuronová spojení, nová architektura mozku. Ale to nestačí. Kim zůstává živým zázrakem, výzvou pro myšlenku, že je možná pouze normalita.

Kim Peek dokázal, že handicap a genialita mohou koexistovat. Že ti, kteří jsou považováni za „zlomené“, mohou být zázraky. To odlišné neznamená méněcenné. Že ty nejneobyčejnější myslí mohou vzniknout tam, kde to nejméně čekáte.

### Mimochodem

## Prokletí smrti K. H. Franka nekončilo.

Jeho stín dál pronásledoval vyšetřovatele

iDnes Jan Bohata 2026

Věznění, útěk do exilu po únoru 1948 a šikana komunistické Státní bezpečnosti (StB). To byl osud vyšetřovatele, žalobce i obhájce z případu K. H. Frank, který před 80 lety šel k soudnímu finále. Shrnují to také méně známé dokumenty z Archivu bezpečnostních složek (ABS) a Národního archivu (NA).

Zmanipulované protokoly z výslechů K. H. Franka namířené proti vůdci demokratického odboje z doby německé okupace a generálnímu sekretáři národních socialistů Vladimíru Krajinovi patřily s blízcími se parlamentními volbami k ostře sledovaným tématům počátku roku 1946.

Za atakem stál Bedřich Pokorný. Předválečný důstojník s nejasnou okupační minulostí. Po osvobození komunistů a horlivý spolupracovník kádrů, kterými KSČ obsazovalo vnitro

„Jakmile se Frank ocitl na Pankráci, byl podle osvědčených stalinistických metod vyslýchán majorem nové státní bezpečnosti Bedřichem Pokorným. Odtud protokol v rukou obžaloby s obsahem: Krajina vydal Němcům odboj, spolupracovníky i parašutisty z Anglie,“ vzpomínal na politickou štvanci profesor Václav Černý ve svých memoárech.

Možná, že mnohé věci byly jinak ,ale archivy StB jsou dosud tajné

*Manžel se nenadále vrátí domů a tam najde manželku v Evině rouše v posteli.*

*Hned začne vyvádět: „Kde je ten syčák, já ho zabiju, až ho najdu.“*

*Podívá se do skříně, tam nikdo, dál prošacuje balkón, komoru a pořád nic.*

*Až ho napadne se podívat pod postel a tam spatří roztrěseného mladíka jak mu beze slova podává pět tisíc korun.*

*„No, jak je to možné,“ durdí se, „ani pod postelí není.“*

**Brečela jsem, aby to nebylo slyšet.****Příběh dcery Václava Švédy ze skupiny Mašínů**

Post Bellum 23. 10. 2018

Dne 25. listopadu 1953 přijelo do Pivína nedaleko Prostějova několik černých aut, obsazených policisty. Ludmile Zouharové (tehdy Švédové) bylo sedm let. Příslušníci Státní bezpečnosti sebrali v domě Švédových její matku stejného jména, a také děda Františka a strýce Vratislava. Pro strýce Zdeňka Švédu si dojeli do práce.

Ludmila vzpomíná: „Jak přijeli, tak mě maminka poslala k sousedům. Odešla jsem. Pak jsem viděla, že už tam žádné auto nestojí a vrátila se domů. Hrozný pohled. Všechno rozházené, stařenka seděla v kuchyni u stolu, brácha ležel na zemi a brečel. Byl na maminku zatížený, protože byl pořád nemocný... Byly mu čtyři roky. Ptala jsem se, co se stalo. Stařenka nám ale nic nevysvětlila...“

Ludmilin otec byl v té době již zatčen a později popraven. Byl to Václav Švéda, člen odbojové skupiny bratří Mašínů. Jejím vzpomínkám jsou věnovány nedělní Příběhy 20. století.

**Švédovi a Kasparidesovi**

Nejdřív je třeba připomenout rodinnou historii. Ludmilin otec Václav Švéda (1921-1955) pocházel právě z Pivína. Narodil se v rodině legionáře. Na začátku druhé světové války se rozhodl, že uteče ze země a přidá se k československým zahraničním jednotkám. Útěk se nezdařil, Václav skončil v Kounicových kolejích v Brně.

Z vězení se mu podařilo uprchnout - a pod falešnou identitou (s doklady mrtvého bratrance) se skrýval v Německu. Roku 1942 se chtěl dostat přes Švýcarsko do Velké Británie, avšak švýcarské úřady ho vydaly do Německa. Berlínský soud ho poslal na patnáct let do vězení, domů se vrátil po porážce nacismu.

V roce 1946 se Václav Švéda oženil s Ludmilou Kasparidesovou (1923-1991), jejíž otec Josef a strýc Jan Kasparidesovi byli za okupace kvůli účasti v odboji zatčeni a odsouzeni k smrti. Trest nakonec nebyl vykonán.

Matka Ludmily Kasparidesové byla příbuzná rodiny Mašínovy. Roku 1940 Mašínovi Ludmilu K. adoptovali a v obavě z nacistické konfiskace na ni přepsali polovinu svého hospodářství v Lošanech (50 hektarů polností). Druhou půlku přepsali po svatbě na Václava Švédu, který se po válce právě v Lošanech seznámil se svými pozdějšími spolubojovníky Ctíradem a Josefem Mašínovými.

**Malá Ludmila**

Ludmila Zouharová, tedy dcera novomanželů Švédových, přišla na svět 21. září 1946. Měla vážnou vrozenou vadu nohy, prodělala několik operací, jako dítě se v noci budila, křičela ze spaní bolestí. Roku 1947 zemřel při porodu její první bratr (měl se jmenovat po otci Václav).

Roku 1948 ukradli komunisté prarodičům Kasparidesovým továrnu na výrobu stavebního kování. V září 1949 se Ludmile narodil bratr Radslav, který v necelých dvou letech onemocněl na zápal plic a zánět pohrudnice - lékaři mu nedávali naději, ale přežil. Roku 1950 komunisté ukradli statek v Lošanech a rodinu Švédovu s těžce nemocným synem vystěhovali.

Václav se živil jako krmič prasat, s dětmi a ženou bydlel u rodičů v Pivíně. Stal se členem skupiny bratří Mašínů, s nimiž se v říjnu 1953 pokusil uprchnout na Západ. Byl těžce zraněn a zatčen.

V zimě 1955 se konal vykonstruovaný monstrproces se zatčenými příslušníky rodiny Švédovy a dalšími dvanácti lidmi. Tři obžalovaní dostali trest smrti: Václav Švéda, Zbyněk Janata a Ctibor Novák.

Ludmila Švédová (matka Ludmily Zouharové) dostala za údajné maření pátrání po manželovi a napomáhání jeho trestné činnosti 18 let vězení. Šestašedesátiletý František Švéda (děd) byl odsouzen k 15 letům. Zdeněk a Vratislav Švédovi (strýcové) dostali 20 let, během pobytu ve vězení je opustily manželky, součástí trestu byla i konfiskace majetku.

Ludmila Švédová se s manželem Václavem před popravou nesměla setkat. Malá Ludmila (dnes Zouharová) s bratrem a babičkou tatínka navštívila ve vězení měsíc před popravou: „Asi jsem byla v šoku, protože že si to vůbec nepamatuju... Neměla jsem ale tehdy tušení, že vidím otce naposledy.“

Václava Švédu popravili v pankrácké věznici 2. května 1955. O jeho smrti se dcera dozvěděla náhodou o několik měsíců později: „Tehdy k nám přijela teta Hladíková z Kolína. Byla jsem asi nemocná, spala jsem v kuchyni. Ležela jsem pod peřinou a stařenka četla tetě dopis, v němž tatínek předtím psal, že dostal trest smrti. Bylo to hrozné. Aby nevěděli, že jsem to slyšela, tak jsem zůstala zakrytá pod peřinou... a brečela jsem a brečela, ale v sobě, aby to nebylo slyšet.“

**Deset let bez mámy**

O sedmiletou Ludmilu a čtyřletého Radslava se starala babička Hedvika Švédová. Přes pokročilý věk (bylo jí přes šedesát) chodila pracovat na pole v JZD, k tomu musela zvládnou výchovu dětí, péči o domácnost, občasně výpady lidí, ovlivněných komunistickou propagandou - a také ponižující návštěvy sociálních pracovníků. Ludmila Zouharová vzpomíná, že babička trpěla silnými bolestmi nohou a že jí pravidelně chodili s bratrem pomáhat na pole: „Museli jsme okopávat a vytrhávat řepu. Nikdy jsem se neptala, proč to musíme dělat. Bylo to automatické.“

Její matka Ludmila Švédová prošla věznicemi v Pardubicích, Bratislavě a Želiezovcích, kde málem zemřela na silnou úplavici. Malé Ludmile uvěznili celou rodinu, součástí jejího dětství se staly pravidelné návštěvy věznic: „Těšila jsem se, že maminku uvidím, ale zároveň jsem měla strach, protože ona měla pořád slzy v očích.“

Po amnestii v roce 1960 se z vězení jako první vrátil děd František: „Když stařeček otevřel vrata a stál ve dveřích, stařenka omdlela.“ Ve 73 letech začal pracovat jako zedník, po letech dřiny se mu podařilo vyplatit půlku zkonfiskovaného domu.

V červnu 1962 dokončila Ludmila základní školu. Toužila studovat, ale babička jí našla místo dělnice v textilní továrně v Moravské Třebové. V 16 letech musela opustit domov a pracovat ve dvousměnném provozu. Mělo to praktické důvody: „Stařenka to brala tak, že jsou se stařečkem už ve vysokém věku a že maminka má být ve vězení ještě devět let. A kdyby se s nimi něco stalo, kdo se postará o mého bratra? Byla jsem tu jen já. Takže jsem vyšla devítka s jednou dvojkou z chemie a musela jsem do práce.“ Ludmila Zouharová pracovala v textilce bezmála 40 let. V Moravské Třebové se v roce 1968 provdala (má dvě dcery).

V roce 1963 po bezmála deseti letech ve vězení komunistické úřady podmíněčně propustily její matku a o rok později oba strýce: „Dostala jsem telegram, že se maminka vrací domů. Nemohla jsem se dočkat rána, celou noc jsem nespala.“ Ludmilu Švédovou nechtěl po propuštění z kriminálu nikdo zaměstnat, nakonec nastoupila jako uklízečka, musela splácet soudní výlohy.

Velice se trápila tím, že dlouholeté odloučení narušilo vztah s dětmi: „Strašně tím trpěla. Když bratr něco chtěl, šel za stařenkou. A to maminka těžce nesla. Říkala, že jí tolik nevádí deset let ve vězení, jako spíš to, že nemohla děti vychovat podle svého.“

**Dopis na rozloučenou**

Ludmila Švédová se dožila pádu komunistického režimu, ale nikoli navrácení rodinného majetku. Zemřela v 68 letech 3. května 1991. Dcera Ludmila říká, že „maminka na smrtelné posteli prosila, abychom se postarali o tatínkovu rehabilitaci a vyřídili restituce. Říkala také, že nám na vkladní knížce našetřila nějaké peníze, a abychom se měli rádi. Bratr měl slzy v očích a maminka mu říkala, ať nepláče, že smrt není zlá, zlé je jen umírání.“

Ludmila a Radslav získali zpět část rodinných majetků. Většina budov byla již zdevastovaná, továrna v Kolíně rozkradená, ze statku v Lošanech zbyly jen obytné budovy, protože stodoly během vyřizování restituční lidé rozebrali a ze dvora si udělali obecní skládku.

Ludmila Zouharová v Pivíně nežije, její bratr ano. Na tamním hřbitově leží jejich matka, otcův popel byl rozprášena na neznámém místě. Ludmila prý na rodiče myslí denně: „Nahore v pokoji mám jejich svatební fotografii. Každý den tam chodím a pohladím je.“

V roce 1993 byl popravený Václav Švéda rehabilitován - a teprve v té době, přibližně po 40 letech, dostaly jeho děti dopis na rozloučenou. Stojí v něm:

*„Milovaná moje maminko, drahé moje děti. 29. ledna 1955 jsem byl odsouzen Nejvyšším státním soudem k trestu smrti. Milá maminko, milé děti, myslím na Vás neustále. Myslím na Lidunku, na tatínka, na bratry. Miluji Vás všechny víc než svůj život. Maminko, buď silná, statečná žena. Přimkni se ještě víc k dětem. Ony Tobě dají to nejlepší. V dětech je život. Děkuji Ti za vše. Jsem hrdý a šťastný, že Tys moji maminkou, jsem hrdý a šťastný, že mám takového šlechetného tatínka, věrné bratry. Jsem hrdý a šťastný, že jsem měl ženu, která mě milovala celou duší, celým svým srdcem. Byla mně vším. Byla krásná, nádherná žena a taková též matka.“*

*Zbožňuji Lidunku, zbožňuji Tebe, moje maminko, zbožňuji drahého mně tatínka. Věřím, že se všichni vrátí ve zdraví k Tobě, k dětem, ke svým rodinám. Prosím, odpusťte mně, že jsem Vám tady v životě ublížil. Lituji toho. Měl jsem Vás všechny rád více, než bývá u jiných rodin. Neuměl jsem být jinší, než jsem byl. Věřte mně, prosím, že jsem Vám chtěl dát vždy nejvíc lásky, štěstí, to nejkrásnější. Měl jsem Vás rád, ctil a vážil si Vás. Chtěl jsem být člověkem takovým, jako je můj tatínek — člověkem dobrým, spravedlivým, čestným a šlechetným! Lidunko a Radoušku, sladké moje děti, mějte se spolu rády, mějte rády stařenku.*

*Nezapomeňte nikdy na Vaši krásnou maminku, na drahého stařečka, na strýce Vraťu a Zdeňka. Zbožňujte maminku tak, jako já jsem zbožňoval moji maminku, mojeho tatínka. Dejte Vaší mně tak drahé mamince více štěstí a klidu, než já jsem dával svým rodičům, a budete vždy šťastnými. Věřil jsem a věřím ve Vás. Věřím, že budete lidmi tak krásnými jako Vaše maminka, stařenka, stařeček, strýc Vraťu a Zdeňek. Objímám a líbám Vás. Budu na Vás na všechny myslit až do konce a budu Vám přát to nejlepší. Až dorostete, chtějte, aby Vám maminka vyprávěla vše — celý můj a její život.*

*Maminko, pozdravuji a líbám Tebe. Líbám tatínka, Lidunku, Vraťu, Zdeňka. Přeji jim vroucně, ať se ve zdraví vrátí. Prosím za ně Boha. Pozdravuji tetičku Hladíkovou, rodiče v Kolíně, Jarku a Jarču. Pozdravuji všechny. S Bohem, maminko, s Bohem, milé děti, tatínku, bratři.“*

## O pogromech na Židy v Polsku, které spáchali samotní Poláci, je podle zákona zakázáno mluvit

Jan Valtr

V Jedwabnem v roce 1941 povraždili Poláci tři sta padesát svých židovských sousedů. Po vydání knihy *Sousedé* v roce 2000, která poukazuje na vinu Poláků, byl vydán zákon zakazující spojovat Polsko se zločiny druhé světové války.

O pogromech na Židy v Polsku během druhé světové války, které spáchali samotní Poláci, je podle zákona zakázáno mluvit

Jedwabne je bezvýznamná zemědělská vesnice v severovýchodním Polsku. Necelé dva tisíce obyvatel žije poklidným venkovským životem, jako po staletí. Velký kostel svatého Jakuba postavený v letech 1926-1935 bývá hojně navštěvován především o nedělích a svátcích. Ve vesnici není ani restaurace, a tak muži posedávají po lavičkách nebo na schodech a popíjejí lahvové pivo zakoupené v prodejně.

V roce 1939 mělo Jedwabne asi 2 700 obyvatel, z nichž zhruba čtyřicet procent tvořili Židé.

V Berlíně představitelé Polska a Německa uzavřeli 26. ledna 1934 smlouvu o neútočení, která měla mít platnost deset let.

Další smlouvu ze srpna 1939 uzavřelo nacistické Německo se Sovětským svazem. Smlouva o neútočení mezi oběma zeměmi byla známá jako „Pakt Molotov-Ribbentrop“.

Měsíc poté, v září 1939 obsadili Němci západní část Polska a po nich vtrhla do východní části země Rudá armáda.

V září 1939 obsadili Jedwabne Němci, kteří vesnici po krátké době předali do správy Rusům, aby ji od roku 1941 opět převzali Němci. Židé ve velké většině vítali Rudou armádu, ve které viděli záruku ochrany před německým antisemitismem, naopak Poláci byli tvrdě diskriminováni. Po nacistické invazi do SSSR 22. června 1941 se situace výrazně změnila a Poláci měli navrch.

Na okraji vesnice stála devatenáct metrů dlouhá a sedm metrů široká dřevěná stodola, ve které se skladovalo seno a sláma pro dobytek.

## Tichy-soumrak-v-Lichtenštejnu

Jiří Peňás

(...) Pak jsem si sedl a vlak s asi pěti cestujícími se rozjel. Byl jsem třetí den na vánoční cestě po saském Krušnohoří, důvod bych asi těžko jednoduše vysvětloval, ale byla v tom určitě melancholie, vzpomínka na dětství, kdy jsme bydleli na druhé straně kopců a od nás se jezdilo do NDR na „předvánoční nakupovací zájezdy“, což spočívalo v nenápadném rabování východoněmeckého maloobchodu, který byl v něčem přece jen trochu lépe zásobovaný.

Třeba se tam daly koupit mandle a rozinky a strouhaný kokos, neboť tam zůstaly takové malé krámky, které enderácký socialismus nezrušil. V nich prodávali paní a pánové: ti měli na hlavě čepici s průhledným kšiltem, pod nosem knír, ale možná taky protézu a na ruce jim chybělo několik prstů jako památka na východní frontu, neboť bylo sotva třicet let po válce a já si ve své dětské fantazii představoval, že ta vlastně ještě úplně neskončila a že ti lidé pořád na to myslí a mají třeba někde doma za skříní pancrfaust nebo něco podobného. Ale zároveň mě uklidňovalo, že to jsou přece ti hodní Němci, kteří jsou s námi, jak jsem jako pionýr dobře věděl.

A vedle těch nostalgických důvodů tady byly ještě ty vánoční, které se ale také zakládají na sentimentalitě. Vánoce, ty středoevropské, jsou totiž do jisté míry krušnohorský vynález. Tedy samozřejmě Vánoce, jak se slavily a zdobily asi tak od poloviny devatenáctého století zhruba do konce století dvacátého i u nás, se stromečkem a s ozdobami prostého typu, těmi skleněnými nebo perleťovými cingrlátky, která se začala vyrábět opravdu tady v Erzgebirge, v saském Rudohoří, v malých manufakturách, kam se uchýlili na stará kolena horníci a kde od mládí pracovaly jejich ženy, jež na to měly šikovné prsty a sicflajš, což když si přeložíte, znamená sedací maso, tedy zadek. Ty kouzelně titěrné výrobky se pak odsud vozily do přilehlých zemí, kde je začali napodobovat a dělat si cingrlátka vlastní. Většinou už se to všechno importuje z Číny, ale tady na saské straně něco zůstalo, třeba zde pořád udržují dílny, kde vyřezávají dřevěné panáčky, takové ty barevné figurky, jejichž údy lze pohybovat a jejichž trup lze rozšroubovat a vložit do něj zapálenou purpuru čili františka, takže figurka pak dýmá z fajfky jako ponocný nebo hajný nebo policajt. Takovým panáčkům se říká Räuchermänner, kouřící mužičci, všichni samozřejmě dobráci od pohledu. Jinou skupinu zastupuje Nußknacker čili Louskáček, což je zubatá figurka z německé mytologie, kterou do německých hlav vpravila povídka geniálního E. T. A. Hoffmanna, německého H. Ch. Andersena. Figurku Louskáčka v podobě pruského vojáčka dostane v té povídce na Štědrý večer jako dárek holčička Klárka, ale její bratr Bedřich s ním tak usilovně drtí ořechy, že se mu ty zuby vylomí, takže ho Klárka schová mezi ostatní panduláky a pak usne a Louskáček se dostane do jejího snu, kde se bojuje s Myším králem, který se pak promění v prince – a ještě mnoho věcí se tam stane. Ráno se Klárka probudí s Louskáčkem v náručí, mezitím se v noci sám dal do pořádku. No, velmi to zjednodušuji, ale tak nějak to je, Čajkovskij podle toho velmi neruského příběhu složil balet, který Louskáčka proslavil po světě, ale původ těch figurek je krušnohorský! Tam na vánočních trzích stojí narovnaný v disciplinovaných řadách, přičemž ty vpředu jsou za čtvrtinu ceny těch figurek v zadních řadách, a když se zeptáte proč, tak vám paní, co to prodává, řekne polohlasem: Sind aus China. Ale ty vzadu, ty kolem stovky eur nebo ještě dražší, jsou pravé, hergestellt im Erzgebirge, a když se člověk trochu pozorně podívá, tak to přece jen pozná, ale musí se trochu snažit. A pak se třeba i odhodlá, že si to koupí, snad to někdo ocení, a když ne, tak aspoň podpoří vymírající evropská řemesla. (...)

## Hrabě Lipavský a akce koblíha

Radka Tesařova

Úředníci na ministerstvu zahraničí, kteří ještě donedávna sloužili Janu Lipavskému, si prý nemohou vynachválit změnu v podobě nového šéfa resortu Petra Macinky. Díky tomu začínají otevřeně promlouvat i ti, kteří byli z titulu svých funkcí s Lipavským v denním kontaktu. ParlamentníListy.cz v těchto dnech hovořily s řadou zaměstnanců Černínského paláce, kde resort zahraničí sídlí, a vyslechly mnoho příběhů o tom, jak se ministr Lipavský choval.

Ministerstvo zahraničních věcí má svou jídelnu, kde se denně v čase oběda vystřídá mnoho zaměstnanců úřadu. Celá léta bývalo běžné, že se touto formou stravoval i sám ministr, pokud zrovna nebyl pracovně v zahraničí. Každý ministr

v minulosti šel na oběd do jídelny, vzal si tác, příbor a zařadil se do fronty, na jejímž konci mu pracovníci kuchyně vydali jídlo. Dělal to tak všichni šéfové diplomacie. Nikoli však Jan Lipavský.

Předchozí ministr jídelnu ignoroval, odmítal tam chodit a stravovat se po boku nás běžných zaměstnanců. Servisní pracovníci mu museli oběd připravovat zvlášť a servírovat v saloncích ministerského paláce se vsí parádou. Nevypadalo to jako obědy ministra, ale nějakého hraběte. Lipavský se nechal obskakovat ‚služebnictvem‘, podávat jednotlivé chody apod. To jsme na ministerstvu před ním nikdy nezažili. Dokonce ani kníže Schwarzenberg se tak nechoval, ten rovněž chodil do jídelny. Ale ministr Lipavský si tu funkci užíval. Rozhodně se nechoval skromně, právě naopak. Tyhle časy nyní naštěstí skončily a nový ministr zase chodí do jídelny, obědvá po boku řadových zaměstnanců, mluví s nimi. Kolegové to velmi kvitují.

Akce koblíha patří mezi legendární. Ministr tehdy ve Washingtonu dal rozkaz, aby mu jeho tým sehnal sladký donut, aby si mohl pořídit fotku, že si jako muž z lidu dopřává běžné americké sladkosti. Ten donut mu sehnali, Lipavský si ho vzal, jednou si kousl během focení, usmíval se do objektivu a po nafocení opět nasadil svůj arogantní výraz a celou koblíhu hodil do nejbližšího koše. Takže ty jeho poznámky na sítích o sladké odměně, které navozovaly, jak se ministr jako obyčejný člověk těšil na tenhle kousek sladkého smaženého těsta, to byla jen pohádka pro jeho fanoušky.

"Takhle to bylo u Lipavského se vším. V běžném pracovním styku byl arogantní, nafoukaný a choval se jako by mu Černínský palác patřil, choval se jako pozér a upřisoboval tomu svou politiku a reálné výsledky, které by pomohly státu, neměl veskrze žádné. Na sociálních sítích se ale usmíval jako měsíček, dělal líbivá gesta a hrál muze z lidu. Všechno to byla faleš. Dnes je to pryč a mohu říct, že si naprostá většina zaměstnanců oddychla," dodává jeden ze stále aktivních českých zaměstnanců české zahraniční služby.

## SPORT

Srbský fotbalový tým FK Crvena zvezda dostal pokutu 95 500 eur za to, že její fanoušci vypracovali choreo s motivem Ježíše Krista, pod kterým byl napsán text: „Kěž vás naše víra dovede k vítězství“.

UEFA klub pokutovala za „zobrazování zprávy nevhodné pro sportovní událost a poškozování pověsti fotbalu a samotné UEFA“. Zatímco UEFA během ramadánu zastavila některé zápasy a otevřeně propagovala kampaně Black Lives Matter a LGBT během všech turnajů - křesťanství - pořád ještě dominantní víra domorodých Evropanů je „nevhodné“ a Ježíš Kristus poškozuje pověst fotbalu.

**Vydavatel:** UEFA od roku 2025 podporuje Islám a je antisemitská a bojuje proti Izraeli a křesťanství.



## Labors is trying to destroy and divide this country by race!!..

The Labor party are nothing but woke neo-marxist socialist criminals!!.. The same with their bum buddies the Greens!!..

If you were born here like I was!!..

You are indigenous Australian!!..

Myself and father and my grandfather and my great grandfather!!.. We all fought for this country. Moving on. My mother and grandmother and great grandmother were born here too. The same with my brothers and sisters too!!..

We are all indigenous Australians!!..

We don't get any special favours or a different constitution!!..

You should never let one group have more money and entitlements over all other races in the great country!!.. All races in this country should be treated the same!!.. Aboriginals have enough representation now in parliament!!..

Treating Aboriginals with more money and entitlements is racist. Racist against all other races in this country. It will create division and apartheid!!

It turns Whites against Blacks!!..

Very unfair against White people!!..

They don't have a separate constitution!!..

Nor do other races in this country!!..

Most of my bush Blackfella mates agree with me!!

City Blacks don't of course!!..

White pioneering colonial men and women made this country what it is today!!..

Generations of my white indigenous families carved this nations land out!!..

To what it is today!!..

Not Blacks!!..

Having said that!!.. Their are a few Aboriginals who are making a contribution to our nation!!..

Jacinta Price is one of them!!..

Plus she loves our country and Flag!!..

Which most Aboriginals in this country do not!!..

I am sick of Blacks in my country!!.. I fought for!!.. Condemning White people all the time and burning our Flag!!.. Which we should all love!!..

Done nothing really in 50 thousand years!!.. Most other cultures and races around the world in few thousand years have metals and agricultural farming and all sorts of literature and most have some sort of religious orders!!..

I write pages on their accomplishments through the ages!!..

I think they should be grateful overall for what White colonisation has done for them!!..

If the Chinese or other countries got here first!!..

Good chance there would be no Aboriginals left here!!..

Maybe the answer is!! If they hates Whites so much!!..

Then give back all their White mans stuff back and go back in the wilderness!!..

Electrify the fences and have patrols going around all the time!!.. To make sure no White people are allowed into this wild wilderness!!..

The Seas are patrolled too!!.. Make sure no White people land there!!..

You know like me!!.. That will not happen!!..

To much money from the White mans never ending money tree for Aboriginals!!..

Also let's face it!!.. They are not giving up all their White Mans older or modern creature comforts!!..

Don't forget good people!!.. If you are born here in our country!!.. You are indigenous!!..

Does not matter what race you are from!!..

Just one last things. With the Muslim death cult in our Country. Labor mass immigrated them. Purely for their votes. The same with dangerous criminal African Blacks and other dangerous ethnic immigrants. In total disregard for our nations security and the safety of the Australian people..

I am sick of all these flags dividing our nation. Always remember. One flag unites a country. Many flags devides a country. The same with our laws. One law should govern all our people. Regardless what race you are....

## The spiralling death of Australian opposition.

### Part 1: How it happens

The opposition parties of Australia are in a dire position at both state and federal levels. Here's how a party spirals into chaos, and what the impact is on our politics.

Charlie Lewis

The Liberal Party has suffered back-to-back drubbings at the federal level, while opposition parties in Victoria and Western Australia endured wipeouts at three consecutive state election. Meanwhile Tasmanian Labor will have lost five times in a row if July goes badly for them.

At the territory level, the Liberals haven't held government in the Australian Capital Territory for just shy of a quarter of a century, while last year in the NT Labor was obliterated by the Country Liberal Party.

Here is Crikey's step-by-step guide to how Australia's flailing opposition parties have thrown themselves into a death spiral. We'll get to the impact this has in part two. But firstly — how does it happen?

#### Step 1: Electoral wipeout(s)

Labor had a modest but solid majority after the Victorian state election of 2014. But it was in 2018, in the shadow of Liberal chaos at a federal level and state leader Matthew Guy's disastrous law and order campaign, that we saw an unexpected "Dan-slide".

The "it's time" factor may have delivered a WA Labor victory over a tired three-term Liberal government in 2017, but it ended up being an unprecedented thumping after the Liberals burnt through a great deal of credibility by preferencing an electorally resurgent but even more dysfunctional than usual One Nation.

In 2021, in the midst of COVID-19, WA delivered Labor a victory that made the world "landslide" seem insufficient. Under cultishly adored state daddy Mark McGowan, Labor took 53 lower house seats and reduced the Libs to a lower house presence of two.

#### This leads to... Step 2: Public recriminations

Who could forget the aftermath of the 2022 federal election, which featured an anonymous MP saying of departing leader Scott Morrison's support for

Warringah candidate Katherine Deves: "The transphobe thing was an absolute disaster ... [Morrison] fucked us and his fingerprints are absolutely fuckin' everywhere on that. The bloke thinks he is a master strategist. He is a fuckwit."

To go back a little further, between its wipeout in 2011 and its eventual return in 2023, NSW Labor was the gold standard for terrible standards, one of the most purely unelectable parties this country has ever had to honour to claim. In the years that followed NSW Labor's expulsion from office, it had a relationship with scandal much like medieval Europe had with the black death. In 2013, then Labor PM Kevin Rudd launched a federal intervention into the branch, by which time the party had already expelled former members Ian MacDonald and Eddie Obeid on account of the NSW ICAC investigations into their property dealings. The whole saga would continue to play out, in public, for an impressive length of time.

The 2021 WA election result necessitated an internal review so scathing that one of its subjects threatened to sue his own party for defamation, causing sections to be removed. The shellacking also made clearer the powerful behind-the-scenes role of the ominously-named "Clan", centred on the party's right wing and described by one prominent conservative as an "offbeat religious group" that was to blame for the Liberals' woes in WA.

Which illustrates...

### Step 3: A higher proportion of weirdos or shonks

Another outcome of an electoral hammering is that a fading appeal to mainstream candidates then leads to more extreme elements having a disproportionate impact on the party's platform and thus its image with voters.

In the Victorian Liberals, wrote Bernard Keane, it was "initially Christian fundamentalists who effortlessly signalled how badly out of touch the party was with ordinary Victorians", followed in recent years by "Trump-inspired elements prone to peddling conspiracy theories about Andrews, threatening violence, abusing LGBTQIA+ people and Indigenous peoples, and attacking abortion rights".

Which results in...

#### Step four: Public disunity

John Pesutto had pledged that the Victorian Liberals under his leadership would look to "reach the broadest possible audience of Victorians" when he took over the leadership. On March 18, 2023, neo-Nazis showed up as uninvited but supportive attendees of the "Let Women Speak" rally organised by anti-trans-rights campaigners Kellie-Jay Keen-Minshull and Angela Jones, as well as first-term Liberal MP Moira Deeming. Pesutto moved to expel Deeming. It led to protracted wrangling, messy compromises and eventually a defamation case against Pesutto with Deeming alleging he falsely portrayed her as a Nazi sympathiser. The case, inevitably, made even more disunity and dysfunction public.

Deeming won the case and Pesutto lost the leadership; he's now facing bankruptcy and maybe expulsion from parliament altogether. And even that wasn't the end of it. It came to light that Deeming had offered to delay the bankruptcy proceedings against Pesutto if the Liberals were to (bypassing its own rules) guarantee her preselection for next year's state election. Cue reams more coverage of Liberal dysfunction and ultimately a referral to the state's anti-corruption body for Deeming.